

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, április 20.

107. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Memento

A politikai szenvedélyek túlfűtött kazánja megdöbbenő módon robbant fel egy boszniai községben. Néhány száz szerb paraszt megrohmozta és földulta a helyi muzulmán szervezet elnökének üzletét, azután petrolummal leöntötték a házat és fölgújtották. A megindított büntügyi vizsgálat van hivatva megállapítani a tényállást és nincs kétség benne, hogy a pártatlan bíróság kellőképp meg fogja torolni a sérelmet, ami a jogrenden esett. Amde a politika hullámai nem szoríthatók bele ennek a szabályos eljárásnak medrébe. A politikusok egy ilyen esettel kapcsolatban egymás közt is lefolytatják a pört, védekeznek, vádolnak és ítélik, függetlenül az igazságszolgáltatás menetétől, azon az apriorisztikus alapon, hogy bűnös csak a tulajdonos lehet.

Boszniáról van szó, mégis a cselebitsi eseménnyel kapcsolatban kitért politikai nyilatkozatháború tanulságos a Vajdaság szempontjából is, hiszen máris akadt egy elégedetlen radikális, aki kijelentette, hogy ha a faji szerint szláv muzulmánok favorizálása ekkora elkéseredést korbácsol fel, sokkal érthetőbb volna az elégedetlenség hasonló kitérése a Vajdaságban, ahol anacionális elemek terjeszkednek nemzeti érdekek rovására.

A muzulmánpartiak azzal vádolják Szrskics Milán volt minisztert, hogy a muzulmánok ellen tüzei híveit s összefüggést keresnek Szrskics legutóbb tartott boszniai konferenciái és a cselebitsi gyújtogatás között. Ezzel szemben Szrskics úgy állítja be a boszniai atrocitást, mint a népdüh spontán erupcióját, amiért Vukicsevics és Spahó politikájára hárul a felelősség. A pártpolitikai elfogultságtól el nem homályosult objektivitás nem tételezheti föl Szrskicsről, hogy bármiféle rendbontásra izgat. Viszont azonban az sem hihető, hogy a nép magától felháborodik a megegyezés politikáján, amely a faji és felekezeti ellentétek áthidalásával, az együttműködés feltételeinek megteremtésével a konszolidáció utját egyengeti. Boszniában éppugy, mint a Vajdaságban az az igazi nemzeti érdek, hogy a nép minden rétege, faja és osztálya az alkotó munka egységébe forrjon össze. A tömegek életöszöne ezt az irányt követi, mert elég huszárvágó példa volt már rá, hogy a széttagolódás utját állja a gazdasági kibontakozásnak. A préki front is azért nem alakulhatott ki egy csapásra, ahogy az eszme terjesztői gondolták, mert az ország népei a maguk problémái megoldásának garanciáját az összetartozás kultuszában keresik. Lehetséges volna-e tehát, hogy a radikálisok és muzulmánok harmóniára törekvő kooperációja egy boszniai falu szerb parasztságának nacionalizmusát olyan lángra lobbantja, amely házakat perzsel föl?

A boszniai kilengés tulajdonképpen oka nyilvánvalóan abban a politikai harcmodorban van, amellyel egyes politikusok mindent elkövetnek arra, hogy a maguk ambícióinak pillanatnyilag megfelelő atmoszféra alakuljon ki. Boszniában a muzulmánok, a Vajdaságban a magyarok és németek azok, akik a

kormányhoz csatlakozva az ellenzék érvényesülésének lehetőségeit lényegesen csökkentik. Az ellenzék — ezuttal a radikálpárti ellenzék — erőfeszítései éppen ezért arra irányulnak, hogy a kormány »anacionális» szövetségesei iránt bizalmat-

lanságot szítsanak. Ha a gyűlölet petrolumával leöntött hiszékenységre valamilyen jelszó égő gyufáját dobják, kész a tűz, amely azonban nem a valódi néphangulatot, hanem a politikai agitáció kockázatos módszerét világítja meg.

Az elégedetlen radikálisok szerint a cselebitsi eset memento a kormánynak, hogy hagyjon fel eddigi politikájával. Ezt a mementót a kormány bizvást visszafordíthatja azok felé, akik politikai számításból a megértés szárnyait tépdetik.

A román kormány nem engedélyezte a gyulafehérvári nagygyűlést

A nemzeti parasztpárt a tilalom ellenére minden körülmények közt megtartja gyűlését

Bukarestből jelentik: A minisztertanács szerda esti ülésén végleg úgy határozott, hogy

nem engedélyezik a nemzeti parasztpárt által a Gyulafehérvárra összehívott népgyűlést.

A határozatot még este bizalmas uton

közölték Maniu Gyulával, a nemzeti parasztpárt vezérével, aki azonban azt válaszolta, hogy minden körülmények között megtartják a gyulafehérvári nagygyűlést.

Maniu pénteken kiáltvánnyal fordul a néphez és felhívja a lakosságot,

hogy jöjjön el minden körülmények között a gyulafehérvári nagygyűlésre,

még akkor is, ha a hatóságok ebben erőszakkal akarnák megakadályozni.

A kormány intézkedése miatt nagy az izgalom egész Romániában.

A miniszterelnök klubülésen akar leszámolni az elégedetlen radikálisokkal

A klubülésen Lalosevics Jóca dr. lesz a vajdasági radikálisok szónoke — A parasztdemokrata koalíció hűvösen fogadja a Pasics-csoportt és a centrum akcióját — Hírek újabb koncentrációs kísérletről

Jóváhagyják a szentai és sztarakanizsai tisztviselő-választásokat

Beogradból jelentik: A husvéti ünnepek elmúltával újból megélnék a politikai élet. A parlament összeülését megelőzően ismét felmerülnek azok a verziók, amelyek a legutóbbi kormányválság idején állandóan napirenden voltak és koncentrációs kormány alakulásáról szóltak. Ellenzéki körökből olyan híreket terjesztenek, hogy

a közel jövőben kísérletek fognak történni koncentrációs kormány alakítására.

Ezek a verziók azonban még nem öltöttek konkrét formát, amit azzal magyaráznak, hogy ezuttal sokkal óvatosabban látnak hozzá a terv megvalósításához. Különösen hangsúlyozzák, hogy a bekövetkezendő változások biztosítani fogják a jelenlegi kormánynak a tisztességes visszavonulást olyanformán, hogy a kormány átadja helyét egy szélesebb alapon álló koncentrációnak, miután betöltötte azt a hivatást, amelyet magára vállalt.

Ezeknek a verzióknak ellentmond az a bizakodó hangulat, amely a miniszterelnök környezetében uralkodik. Minden jel arra mutat, hogy

Vukicsevics leszámolásra készül a radikális klubban a párt elégedetlenségével.

Kormánykörökben azt is hangsúlyozzák, hogy még ha sor kerülne is a koncentrációra, akkor sem lehetnek annak központjában az elégedetlen radikálisok, minthogy az a túlzó sovíniszta politika, amelyet ez a csoport az utóbbi időben folytat, lehetetlenné teszi Radicsék számára, hogy vele együtt haladjanak. Megfigyelhető, hogy úgy Radics, mint Pribicevics meglehetősen hidegen viselkednek az elégedetlen radikálisok akciójával szemben. A parasztdemokrata ko-

alíció részéről olyan hangok hallatszanak, hogy a legjobb megoldás a parlament feloszlatása és új választások kiírása volna. Vukicsevics hívei erősen készülődnek a radikális klub ülésére, amelyet valószínűleg a parlament összeülését megelőző napon fognak megtartani. Ezer

a klubülésen a vajdasági radikális képviselők is fel fogják használni az alkalmat, hogy válaszoljanak a vajdasági politika miatt a kormányt ért támadásokra.

Ebben az ügyben a főszónok előreláthatólag dr. Lalosevics Jóca lesz. Az nem kétséges, hogy a kormányban a radikális klubban nagy többsége van.

A minisztertanács ülése

A kormány tagjai már valamennyien visszaérkeztek Beogradba és csütörtökön délelőtt minisztertanácsot is tartottak. Vukicsevics Velja miniszterelnök a minisztertanács ülése előtt hosszabb kihallgatáson volt ötélségénél. A minisztertanács ülésén Sztankovics Szvetozár földmívelési miniszter beszámolt a vajdasági utján szerzett tapasztalatairól. Grol Milán pedig délszerbiai utjáról. A minisztertanács legnagyobb részét Sztankovics Szvetozár földmívelési miniszter javaslataival foglalkozott az állatjártványok leküzdéséről. A kormány a javaslatot magáévá tette.

Kujundzics Bogoljub postaügyi miniszter és Milosavljevics Szvetisláv közlekedési miniszter referáltak arról, hogy a kormány a zagrebi gazdasági konferencia követeléseiből mit tehet magáévá. Az ő reszortjuk körébe vágó követeléseket elfogadhatónak tartják. A minisztertanács legközelebbi ülésén a kormány többi tagja fog beszámolni arról, hogy mit fogadhatnak el a zagrebi

követelésekből.

Sztankovics Szvetozár javaslatára hozzájárult a minisztertanács a vaskékek behozatali vámjának eltörléséhez.

Grol Milán közoktatásiügyi miniszter ismertette azt a konfliktust, amely a közoktatási minisztérium és a zagrebi tartományi választmány között keletkezett. A pénzügyi törvény egy rendelkezése szerint a zagrebi tankönyvkiadó intézet a zagrebi tartomány tulajdonába megy át. A tartományi választmány most azt követeli, hogy ne csak a tankönyveket, hanem a vállalat pénzét is adják át neki. A közoktatásiügyi miniszternek az az álláspontja, hogy mivel a pénz hováfordításáról már korábban történt intézkedés, erről nem lehet szó. Valószínű, hogy az ellenzék ezt a konfliktust politikai célokra is ki fogja használni a parlamentben.

Setyerov javaslata az agrár-földek megváltásáról

Setyerov Szlávko dr. demokrata képviselő törvényjavaslatot dolgozott ki az agrár-földek megváltásáról. Ez a törvény az agrárreform végleges likvidálását jelentené. A javaslatot először a demokrata klub fogja letárgyalni s azután Setyerov a parlament elé terjeszti.

Megegyezés a szentai és kanizsai tisztviselőválasztások ügyében

A vajdasági radikálisok és demokraták között két még meg nem oldott kérdésben: a szentai és sztarakanizsai tisztviselőválasztások kérdésében csütörtökön létrejött a megegyezés. Radics Szvetisláv beogradi főispán, a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztálya vezetőjének hivatali helyiségében csütörtökön délelőtt dr. Lalosevics Jóca a radikális párt és

dr. Ribár Iván a demokrata párt megbízottja értekezletet tartottak és elhatározták, hogy úgy a szentái, mint a szarukantzsai isztivselőválasztásokat jóvá hagyják, kivéve azokat a tisztviselőket, akik az államnyelvet nem bírják. Ezeknek a tisztviselőknél megválasztását meg fogják semmisíteni és az állásokra új pályázatot fognak kiírni.

Előkészületek a radikális párt főbizottságának noviszadi ülésére

A noviszadi Miletics-frakció vezetősége szerdán este a Zasztava helyiségében bizalmas konferenciát tartott, amelyen a radikális főbizottságnak Noviszadon április 29-ikén megtartandó üléséről tárgyaltak. A Miletics-frakció vezetősége nagy fontosságot tulajdonít a főbizottság noviszadi ülésének, annál is inkább, mert az ülésen a vajdasági és szerémségi kiküldöttek és a főbizottság összes tagjain kívül jelen lesznek Sztanovics Áca, Trifkovic Márkó, Nincics Momesilo dr. volt külügyminiszter, dr. Sztójadinovic Milán volt pénzügyminiszter, Uzunovic Nikola volt miniszterelnök, Maksimovic Bózza volt belügyminiszter, Miletics Krszta, dr. Miletics Szlávko, dr. Radonics Jován és mások. Mint értesülünk, a főbizottság tagjai, különösen pedig Maksimovic, Nincics és Miletics Szlávko volt miniszterek és támadásokat fognak intézni Vukicsevics kormányára ellen. A noviszadi Miletics-frakció vezetősége ez alkalomból felhívást intézett kerületi, járási és helyi szervezeteihez, hogy minél több kiküldöttel vegyenek részt az április 29-iki ülésen, mely szerintük döntő fontosságú lesz a radikális pártra nézve.

Megnyit Noviszadon a szlovák evangélikusok zsinatja

A német és szlovák evangélikusok szövetségbe tömörültek

Noviszadról jelentik: A jugoszláviai szlovák evangélikus egyház alkotmányozó zsinatja szerdán kezdte meg Noviszadon harmadik ülészakát az evangélikus templomban.

A zsinaton egyházi részről Veres Ádám püspöki adminisztrátor, iloki lelkész, világi részről dr. Abaffy Ciril zemuni ügyvéd elnökölt. A zsinat előtt ünnepi istentisztelet volt és utána dr. Abaffy Ciril megnyitotta a harmadik ülészakát. Janics József alekszandrováci lelkész, a zsinat titkára felolvasta a múlt évi ülészakajegyzőkönyvét, melyet egyhangulag elfogadtak. Ezután Veres püspöki adminisztrátor ismertette a szlovák és német evangélikusok delegátusai között létrejött megegyezést. Az evangélikus egyházban tudvalevőleg két külön, szlovák és német autonóm szervezet van és a szlovákok kezdeményezésére mozgalom indult meg a két evangélikus egyház egyesítésére. A közös értekezleten a szlovák egyházat Veres Ádám, dr. Micsatek Lajos világi elnök és Starke Jan petrováci lelkész, a német egyházat Kettenbach János zemuni esperes és Schmidt János egyházmegyei felügyelő képviselték.

A szlovák delegátusok azt javasolták, hogy egyesüljön a két egyház és közös zsinatjuk legyen, amelyen a szlovák és német evangélikusok számarányukhoz képest volnának képviselve. A német delegátusok elleneztek ezt a javaslatot és azt kívánták, hogy létesítsenek egyházi szövetséget, amelynek a fennhatósága kiterjedne mindkét evangélikus egyházra, míg maguk az egyházak megtartanák különállásukat.

A szlovák egyházi zsinat egyhangulag elfogadta a szlovák küldöttek jelentését és utasította a vezetőséget, hasson oda, hogy a két különálló egyház között minél szorosabb viszony jöjjön létre.

Ezután a zsinat rátért az alkotmánytervezet hetedik szakaszának tárgyalására, miután az előző zsinatok már hat szakaszt letárgyaltak. A hetedik szakasz kielégítésére dr. Csapovics Jan, kiszácsi lelkész külön javaslatot tett, amelyben annak kimondását kéri, hogy a lelkész megtagadhatja egyes egyházi funkciók teljesítését. A javaslatot a zsinat nem fogadta el.

Zguth Jan erdeviki esperes javaslatára a zsinat kimondotta, hogy az egyes egyházi bűnösök az evangélikus egyház kötelekéből kizárhatók.

A zsinat ezután, tekintettel a német egyházzal kötött megállapodásra, újból elejétől kezdve tárgyalta az alkotmánytervezetet, hogy a változott viszonyok alapján a szükséges módosításokat megtehesse.

A német nacionalisták választási szövege royalista és militarista elveket hangoztat

A nacionalisták szélesebb hatáskört követelnek a birodalmi elnököknek

Berlinből jelentik: A német nacionalisták választási szövege csütörtökön jelent meg s a következőképpen kezdődik: — *Német hazafiak! Nem fogjuk cserben hagyni felséges császárdunkat, dicső zászlónkat és nem fogjuk megtagadni hős hadseregünk dicsőséges hagyományait.*

A választási kiáltvány ezután Genfől,

A zsinat az alkotmánytervezetet újból letárgyalta és azt néhány jelentéktelen módosítás keresztülvétele után egyhangulag elfogadta. A tervezetet legfelsőbb jóváhagyás végett Ófelségéhez fogják felterjeszteni.

Ezután Klobusitzki Gusztáv, bácsme gyei szlovák evangélikus esperes tartott záróbeszédet, amellyel a harmadik ülészakát véget ért.

Locarnóról és Tholryról, mint elvesztett illúziókról beszélt, majd követeli a jövőteli kötelezettségek leszállítását, végül pedig sürgeti, hogy az új választásokból kikerülő törvényhozás ruházza fel szélesebb hatalommal az elnököt, hogy a pártoktól függetlenül kezdeményező jogkörrel legyen a német törvényhozás terén is.

Kijavítják a szubotica uccákat

Május elején kiírják az utjavítási munkákra a pályázatot

Szubotica város tanácsa legutóbbi ülésén elhatározta, hogy minél előbb ki fogja javíttatni az uccák burkolatait. Sztipics Károly dr. polgármester a legközelebbi napokban, valószínűleg május elején pályázatot ír ki a szubotica uccák burkolatainak rendbehozására, mint-hogy a kövezet és az aszfalt: már olyan rossz állapotban van Szuboticán, hogy a gyalog- és kocsiközlekedés sáros időben ugyszólván lehetetlen.

A pályázati feltételeket most dolgozza ki Petrovics Koszta városi főmérnök. Értesülésünk szerint a városi tanács az összes szubotica uccák burkolatait ki akarja javíttatni és miután ilyen nagy kiadásra a költségvetésben nincs fedezet, a város részletfizetésre akarja ezt a munkát leadni. Jugoszláviában és a külföldön is vannak olyan társaságok, amelyek kizárólag uccaburkolat építéssel és javításokkal foglalkoznak: és rendszerint 10—20—30 évi részletfizetés mellett vállalnak munkát a városoktól. A szubotica uccák aszfaltot és a kövezet egy részét is részletfizetés mellett építette a város és remélik, hogy ez most is sikerüljön fog.

A városi tanács pályázata, értesülésünk szerint, ki fog terjedni a részletfizetés feltételeire is és biztosra vehető, hogy a pályázat teljes sikerrel fog járni.

Értesülésünk szerint dr. Sztipics Károly polgármesternek a rövidlejáratu városi kölcsön felvételére vonatkozó tárgyalásai eredménnyel kecsegtetnek. Szubotica város tíz millió dináros kölcsönt szándékozik felvenni, a kölcsönt a Városi Takarékpénztár folyósítaná, de a takaréknak a helyi bankok adnák. Eből a kölcsönből a belterületi uthálózat kijavítását végeztetné a város elsősorban. Az utburkolási munkákra kiírandó érlejtésben azonban a városi tanács arra nézve is ajánlatot kér, hogy tíz vagy tizenötévi amortizációra milyen feltétel mellett végeznék el a vállalkozó a munkát. Amennyiben a városi tanács úgy találna, hogy a vállalkozó ajánlata elfogadható, a több évi lefizetést választja s ez esetben szükségtelen lesz a függő kölcsön felvétele, illetve a kölcsönből más jövedelmező beruházásokat végeztetnek el.

A kedélyes Romain Rolland

Vidám órákat szerez az olvasónak Colas Breugnon históriája

Romain Rolland már életében vitathatatlanul a klasszikusok közé tartozik. Az irodalmi értékelés azt állapítja meg róla, hogy ma ő a legnagyobb a francia nagyjai közt. A névtelen középkori kódex-másoló barátokon kívül nincs még egy példa arra, hogy valaki az érvényesülési eszközeinek oly tökéletes megvetésével, a hiúságból és anyagi sikerek oly nyugodt elkerülésével — s a maga ideális céljainak oiy áhítatos szolgálásával dolgozzék évtizedeken keresztül, mint Romain Rolland. Ezeket állapítja meg a nagy francia íróról Benedek Marcell is, a neves magyar író, aki hosszabb tanulmányt írt Romain Rolland irodalmi munkásságáról.

Nincs még harminc éve, hogy Romain Rolland elindult a halhatatlanság felé, mint drámaíró, majd az egész világon ismertté vált életrajz-trilógiájának (Beethoven, Michelangelo, Tolsztoj) megírása után, mint regényíró mutatkozott be és a világ színe elé rakta irodalmi munkásságának legértékesebb gyümölcsét, a Jean Christophe-t. Bámulatos stílus jellemzi ezt a könyvet ép úgy, mint később megírt regényeit, a Colas Breugnon-t, a Clerambault, Anette és Sylvia-t és a többi. De valamennyi műve közül kiemelkedik a Colas Breugnon csudálatos, ritmikus, szójátékos, rabelais-i bőségű és zamatu nyelvvel. A Jean Christophe írójának arcán csak az apostol szelid komolyságát, kufárverő haragját, mártírlakosságát láthatja az

olvasó, míg a Colas Breugnon írójának arcán megjelenik a mosoly — nem is a mosoly, hanem az egészséges gall nevetés. A könyv minden oldala könnyeket fakasztóan vidám.

A Bácsme gyei Napló kiadóhivatalát, amikor ebben a regényben a könyvkiadó következő kötetét jelölte ki, csak az a cél vezette, hogy a mai nehéz, krízisteli életben néhány vidám órát szerezzen olvasóinak. Mert az tény, hogy az, aki ezt a könyvet olvassa, elfelejt minden gondot és keserűséget, beleéli magát Colas Breugnonnak, ennek a végtelenül kedves öreg embernek patinás korába. A könyv mindössze 15 dinárba kerül, finom papíron, izléses kemény kötésben a Bácsme gyei Napló mindazon olvasóinak, akik az alább szelvényt be- küldik a Bácsme gyei Napló kiadóhivatalába.

Kérem részemre ROMAIN ROLLAND: COLAS BREUGNON

című regényét bekötte, megküldeni.

A 15 dinár vételárat postatakarékpénztár utján küldöm be.

Aláírás:

Cím:

Az öngyilkos Beketow cirkusz-igazgató feljegyzéseket készített utolsó óráiról

Beketow holttestét kivetette a Duna

Budapestről jelentik: Miután Uszód község jegyzőjétől értesítés érkezett Budapestre, hogy a Duna Uszódnál partira vetette Beketow Mátyás cirkuszigazgató holttestét, az öngyilkos cirkuszigazgató fia Beketow Sándor és a cirkusz ügyvezető igazgatója Vildmann Sándor, csütörtökön kiutaztak Uszódra, ahol a temető hullaházában felismerték Beketow Mátyást. Az öngyilkos cirkuszigazgató zsebében megtalálták utolsó feljegyzéseit, amelyeket egy hajó éttermének étlapjára írt.

Ezekből a feljegyzésekből kitűnik, hogy Beketow már Budapesten elhatározta, hogy hol és mikor fogja végrehajtani öngyilkosságát és ehhez az elhatározásához szigorúan ragaszkodott. A feljegyzések a következő szavakkal kezdődnek:

Utazom . . . utazom a halál felé . . . nemsokára meghalok. Rossz ez az élet. Még két órára van hátra.

Később ideges kuszárral a következő sorok vannak feljegyezve: — *Még csak fél órára van hátra. Nemsokára mindennek vége lesz . . .*

Végül a következő szavak olvashatók: — *Még egy negyedóra. Nincs tovább . . .*

Az öngyilkos cirkuszigazgató zsebében megtalálták azokat a sulyokat is, amelyeket magával vitt, hogy biztosabb legyen a Dunában való elmerülése. Beketow Mátyás holttestét családja Budapestre szállítja és ott szombaton temetik el.

A forgalmi adó végleges adónem

Pénzügyminisztériumi nyilatkozat a gazdasági körök akciójáról

Beogradból jelentik: Az ország csaknem valamennyi közgazdasági szervezete tiltakozó gyűlések, konferenciák és memorandumok egész sorával igyekszik kiharcolni a pénzügyminisztériumtól a forgalmi adó eltörlését.

A gazdasági körök véleménye szerint ezt az adónemet még akkor hozták be szükségből, amikor az államháztartás a jelenleginél sokkal kedvezőtlenebb helyzetben volt és annak fenntartását a jelen körülmények között már semmi sem indokolja.

A beogradi kereskedelmi kamara nemrégiben ismét memorandumot intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben a forgalmi adó eltörlését kéri.

A minisztériumnak a gazdasági körök ezirányú kívánásával szemben elfoglalt álláspontjáról egy magasrangú pénzügyminisztériumi tisztviselő a következőket mondotta:

— *A forgalmi adó eltörléséről egyelőre szó sem lehet. Ez az adónem nélkülözhetetlen jogvédelmi forrás a kincstárnak. Franciaországban közel nyolc milliárdot jövedelmez az államnak a forgalmi adó. És emellett ez az adónem nem is igazságtalan és voltaképpen nem is a kereskedőt, hanem a fogyasztót sújtja.*

— *Gazdasági életünket sem bénítja meg a forgalmi adó. Az idei költségvetési esztendőre kétszázhusz millió dinár bevételt irányoztunk elő a forgalmi adó jövedelméből, ami huszmilliárdos forgalomnak felel meg. A forgalom azonban ennél jelentékenyen nagyobb, hiszen egyedül Beogradnak az évi forgalma megközelíti a tizenöt milliárdot. A forgalmi adó bevételeknek az ország tényleges forgalmát véve alapul, évente hét-nyolcszáz millió dinárt kellene kiténniük.*

— *Azokat a hibákat, amelyek az egyes pénzügyi hatóságok részéről az adók beszedése körül az elmúlt évben felmerültek, a jövőben az adóadminisztráció reorganizációjával fogjuk kiküszöbölni.*

A forgalmi adó — fejezte be nyilatkozatát a minisztériumi főtitkár — be van iktatva az új adótörvénybe, így tehát semmiesetre sem tekinthető ideiglenes adónemnek.

„Magyarország senkivel sem kötött katonai konvenciót” — mondja a magyar külügy-miniszter

Valkó külügyminiszter nyilatkozott a magyar képviselőházban Bethlen husvétli olaszországi utazásáról

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtöki ülésén a külügyi tárca részletes tárgyalása során felszólalt **Walkó Lajos külügyminiszter** és a vitában elhangzott felszólalásokra válaszolva kitért **Malasits Géza** szociáldemokrata képviselőnek arra az állítására is, hogy **Bethlen miniszterelnök** husvétkor hamis utlevélrel, hamis néven utazott külföldre.

Walkó külügyminiszter erre nézve megállapította, hogy Bethlen miniszterelnöknek saját nevére kiállított passzusa van, amelyet egy évvel ezelőtt váltott ki és ezt használja külföldi utazásainál. Ezt a saját nevére kiállított utlevelet használta Bethlen miniszterelnök mostani utazásánál is, amikor Velencébe ment — mondotta

Walkó külügyminiszter — és nemcsak a magyar hatóságoknál lehet ennek utána nézni, hanem miután Bethlen Jugoszlávián keresztül utazott, a jugoszláv határon is meg lehet győződni ennek az állításnak az igazságáról.

Walkó külügyminiszter ezután válaszolt arra az ellenzéki kérdésre is, hogy Magyarország van-e titkos konvenciója valamely más országgal. Kijelentette a külügyminiszter, hogy erről nem is lehet komolyan beszélni.

Magyarország nem kötött senkivel katonai konvenciót,

miután lefegyverzett ország, nem igyekezhetik katonai konvenció kötésére és más országnak sem volna érdeke Magyarországgal katonai konvencióra lépni.

Radics és Pribiczevics

április 28-án érkeznek Szubotícára

Petrovics Nasztáz, hír szerint, Szubotícára fog tárgyalni a parasztdemokrata koalíció vezérével

A parasztdemokrata koalíció jövő vasárnap, április 29-én délelőtt tíz órakor Szubotícán a városháza előtti téren népgyűlést tart, amelyen, mint jelentették, **Radics István** és **Pribiczevics** Szvetozár pártvezérek fognak beszédet mondani. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a gyűlés a prékói front vajdasági zászlóbontása lesz, mert a két pártvezér ilyen értelemben fog beszélni.

A parasztdemokrata koalíció körében hangsúlyozzák, hogy a gyűlés nem lesz szubotícai jellegű, hanem Felső-Bácska népgyűlése lesz, amelyen tíz-tizenöt ezer ember fog megjelenni. A Radics-párt Tavankutot, a független demokrata párt pedig Zobnaticát, Zsedniket és Bajsát fogja mozgósítani.

Jólétesült helyen azt a hírt közölték a Bácsmezei Napló munkatársával, hogy

29-én Szubotícára érkezik Petrovics Nasztáz ismert radikális ellenzéki politikus, valamint a centrum több vezetője, akik Szubotícán állítólag tárgyalásokat kezdenek a parasztdemokrata koalíció vezérével fontos politikai ügyekben. Ezt a hírt mindenestre fenntartással fogadják és különösen radikális körökben nem hisznek abban, hogy a centrum vezetői Szubotícára jönnek.

A parasztdemokrata koalíció vezetői most dolgozzák ki a két pártvezér szubotícai tartózkodásának programját. Radics és Pribiczevics 28-án, szombaton este érkeznek Szubotícára és a gyűlés előtt értekezletet fognak tartani vajdasági párttitkáikkal, akik valamennyien Szubotícán lesznek. A két pártvezér mindössze egy napot fog Szubotícán tölteni.

A német oceanrepülőök a Bremennel vasárnap érkeznek Newyorkba

Az S 13 Junkers gép propellerét szerelik át a Bremenre

Newyorkból jelentik: Most már bizonyos, hogy

mindent a három oceanrepülő egyszerre fog a Bremenen Newyorkba érkezni, mint jelezték, vasárnap érkeznek a mitchellfieldi repülőtérre. Miután nem sikerült olyan propelleret szerezni, amilyennel a Bremen az utat megtette, elhatározták, hogy

a Bremen testvérgépének, az S 13 nevű Junkers gépnek propellerét szerelik át a Bremenre.

Az S 13, amelyet Melchior pilóta vezet, Junkers Herthával a fedélzetén csütörtökön indult el a Murray öböl felé, ahova Köhl kapitányt és Hühnefeldt kanadai repülőgép viszi. Fitzmaurice pedig Quebecből megy a Murray-öbölhöz és ott várja be a Junkers gépet.

A Canadian Press külön tudósítója megintertjívta Fitzmaurice örnagyot, aki az oceanrepülésről a következőket mondotta:

— A Bremen nagyszerűen bevált és az ut első részében biztosra vettük, hogy a tervezett időpontban eljutunk Newyorkba. Amikor azonban 900 mérföldnyire voltunk Uj Foundland-tól, a Bremen heves ellenszél kapta el, azután pedig a hátoldali szél elcsavarta az utiránytól és ekkor megismertük azoknak az okoknak az egyikét, amelyek miatt elődeink, akik megkísérelték az oceannek keletnyugati irányban való átrepülését, elindulásuk után sohasem hallattak többé magukról.

A vihar mindinkább fokozódott és végül olyan erős lett, hogy ilyenről

még álmodni sem mertünk volna. Négy óra hosszat néztem a pilótaútban azt hittük, hogy itt a vég.

Ebben a borzalmas küzdelemben azonban a Bremen maradt felül, ha a sebessége nagyon csekély volt is. Amikor *Greenly Island*-en leszálltunk, körülbelül tudtuk, hogy hol vagyunk.

A Hearst-lapok csütörtökön kezdték közölni Hühnefeld báró leírását az oceanrepülésről. A lapvallalat 65.000 dollárt fizet Hühnefeldnek, hogy lapjai kizárólagossági joggal közölhessék a leírást.

A newyorki fogadtatás programja

Newyork város fogadtatási programja nagy vonásokban elkészült már. A repülőket a mitchellfieldi repülőtér felett háromszáz repülőgép várja, majd a *Ritz Carlton*-hotelbe kísérik őket. A következő napokban körülbelül az a program fog lebonyolódni, mint Lindberg newyorki fogadtatásánál.

Az oceanrepülőket diszfelvonulással a *Broadway*n keresztül a *City Hall*-ig fogják kísérni, ahol *Walker* polgármester fogja üdvözölni őket. Ugy a newyorki polgármester beszédét, mint a pilóták választásánál rádióon továbbítják az egész világnak. A program folytatásaképpen az 5. Avenue-n keresztül a *Maddison-square*-ig vonul a menet, ahol az „Örök Láng”-nál a világháború halottainak fognak tisztelettel adózni a repülőök. Az ünnepségeket a commodori szállóban megtartandó diszljones fogja lezárni. Ugyanazonnap este ugyancsak Newyork város ren-

dezésében nagy gálavacsora lesz, amelyre kétezer vendég hivatalos. Ha ez a hivatalos program befejeződik, az oceanrepülőök Washingtonba mennek, ahol Coolidge elnök fogadja őket és itt újabb ünneplés vár a pilótákra.

Köhl és Fitzmaurice felesége Newyorkba utaztak

Bremából jelentik: Köhl kapitány felesége szerdán este *Hühnefeld* báró fivérel Brémába érkezett. Köhlné szállodai szobáját a brémaiak virággal díszítették és ünnepélyesen fogadták a hős oceanrepülő feleségét, aki újságírók előtt kifejezte azt a reményét, hogy a repülőök szerencsésen le fognak szállni Newyorkban.

Köhl kapitány felesége csütörtökön Bremerhavenbe utazott, ahol hajóra szállt és Fitzmaurice örnagy feleségével együtt elindult Newyork felé.

ahonnan a két asszony a repülőökkel együtt fog visszatérni Európába.

Blériot fia is megkísérli az ocean átrepülését

Párisból jelentik: Egyre több olyan francia repülő jelentkezik, aki Párisból Newyorkba akar repülni.

A legújabb oceanrepülőjelet Blériotnak, a *La Manche*-csatorna első átrepülőjének a fia,

aki apja gyárában négymotoros hidroplánon fog startolni. *Detroit*e pilóta, aki szintén vállalkozott kelet-nyugati irányban való oceanrepülésre, szerdán próbarepülést tett és a *Pris Algir* köti 2600 kilométeres utat 12 óra alatt tette meg. A pilótát péntekre várják vissza Párisba.

A koldus és a sirásó halálos verekedése

A becskerekai törvényszék megkezdte a dragutinovói gyilkosság tárgyalását

Becskerekről jelentik: A becskerekai törvényszék *Bunics Ivo* törvényszéki elnök tanácsa csütörtökön tárgyalta Petrovics Arkadije dragutinovói koldus bűnégyvét, aki januárban öt késszurással meggyilkolt *Guculj Dusán* sirásót.

A tárgyaláson Petrovics elmondotta, hogy epileptikus és a gyilkosságot megelőzően is erős rohama volt. Felesége január 10-én elment a görögkeleti temetőbe, ahol szerb szokás szerint a sirásók szétosztják azokat az élelmiszereket, amelyeket az ünnepalkalmával a sírokhoz hagynak a temető látogatói. Félórával később a szomszédasszony elmondotta neki, hogy a temetőben *Guculj sirásó veri a feleségét*, mire ő is kiement a temetőbe és védelmére kelt az asszonynak. A sirásó kapával támadt rá, meg is ütötte, de sikerült neki az ütést elhárítani, úgyhogy csak kezén sérült meg könnyebben. A verekedés után feleségével együtt hazamentek és ő a

ház előtt megleste *Guculjt*, akit késszel ötször hátbaszurt. Nem akarta megölni a sirásót, csak bosszút akart állni rajta a temetőben azért, hogy feleségét megverte.

Ivkovics Vlasztimir dr. törvényszéki orvos szerint az öt szurás közül csak egy volt halálos. Petrovics tényleg epileptikus, a gyilkosság idején azonban nem lehetett rohama, mert a verekedés után közel másfél óra telt el a gyilkosságig. Ha a koldusnak epileptikus rohama lett volna, ami nem valószínű, ez alatt az idő alatt elmult volna a rohama. A bíróság több tanut hallgatott ki, köztük a meggyilkolt *Guculj* sirásó feleségét, aki elmondotta, hogy a koldus felesége a temetőben nagy lármát csinált és az ura azért támadt rá és utasította ki a temetőből.

Miután több tanu nem jelent meg, a bíróság a tanuk beidézése végett a tárgyalást elhalasztotta.

Borzalmas károkat okozott a bulgáriai földrengés

Több falu eltűnt a föld színéről — Az áldozatok száma még nem állapítható meg végleg

Szófiából jelentik: A szerda esti és éjszakai földrengés sokkal borzalmasabb volt, mint az első. A földrengés főfészke Filippopol.

centruma *Papkli* falu, amely teljesen eltűnt a föld színéről néhány más faluval együtt.

Ezen a vonalon a vasut olyan súlyosan megrongálódott, hogy a vonatok nem járhatnak. A vasuti töltés egy kilométernyi hosszúságban lesüllyedt néhol két méter mélyre. Több vasuti hid rombadált, úgy hogy Filippopol teljesen el van zárva a külvilágtól.

Filippopol, amely Szófia után Bulgária legnagyobb városa és a bulgáriai élelmiszerkereskedelem központja, mérhetetlen károkat szenvedett.

A lakosság félelmét még csak növelte, hogy a villamos központ beomlott és a város sötétségbe borult. A katonai kórházban rövidzárlat következtében tűz ütött ki, azonban az eddigi jelentések szerint a betegeket sikerült megmenteni, a katonai kórházhoz tartozó raktár azonban leégett.

Szarazagorában is újabb borzalmas földrengés pusztított. A lakosság pánikszzerűen menekült a helységekből. *Boriszovgradban* és *Cirvan* községben ugyancsak pusztított a földrengés, ahol

a föld megnyílt és hatalmas vízszűrő szűkelt fel a föld mélyéből.

Amint csütörtökön megállapították, a földből meleg gyógyhatású víz bugyog elő.

A szófiái szeizmográfiai intézet a legújabb jelentések szerint újabb földrengéseket jósol,

amelyek állítólag még erősebbek lesznek egyes helyeken.

A földrengés által sújtott helyeken ezért az izgalom óriási és a lakosság nem mer visszatérni házaiba, hanem

egész nap és egész éjszaka a mezőkön tartózkodik. A hatóságok kiáltványt intéztek a földrengés sújtotta lakossághoz, amelyben kintartásra és nyugalomra intik őket. A réteken élő nép élelmézéséről a katonaság gondoskodik. A földrengés sújtotta helyeken a parancsnokságot maga *Vikov* tábornok-hadügyminiszter gyakorolja, aki szerdán megjelent a szerencsétlenül járt lakosság körében és felhívta őket, hogy térjenek vissza házaikba. Az eddigi jelentések tizenöt halott-ról és 70-80 sebesült-ről számolnak be,

az áldozatok számát végleg még azonban nem lehetett megállapítani.

A földrengést egész Bulgáriában érezték. A lakosság nem mer visszatérni a házaikba, hanem a szabadban táborozik. A főváros lakossága halálos félelemben töltötte az éjszakát és a pánik éjjel egy órakor érte el a tetőpontját, amikor erős földalatti moraj kíséretében megintogtak a házak.

Mint Beogradból jelentik, a beogrady szeizmográfiai intézet csütörtökön a következő jelentést adta ki: Az intézet képviselői az éjjel 2 óra 11 perckor Beogradtól hétszáz kilométernyire, reggel hat órakor pedig ötszáz kilométernyire erős földrengést jeleztek.

Római jelentés szerint a bulgáriai és romániai földrengést az olasz földtani intézetek is jelezték. A római intézet szeizmográfja szerdán este fél kilenc órakor olyan heves kilengést jegyzett fel, hogy a tü kiugrott tartózából.

Mint Londonból jelentik, *Peru* több helyéről hatalmas földrengésről és földcsuszamlásról érkeznek jelentések. Egyik helyen egy hegy lejtőjének csuszamlása negyven indián életébe került. A katasztrófaának másutt is voltak halálos áldozatok.

Csált, hogy négy gyermekének enni adjon

Négy hónapi fogháza ité'tek egy szentai terménykereskedőt

A szubotical törvényszéken csütörtökön tárgyatta Szárcsevics Mátó törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa a család büntetvével vádolt Deutsch Ignác szentai terménykereskedő bűnügyét. Deutsch a múlt év december harmincadikán maga jelentkezett a szubotical ügyészségen és elmondotta, hogy többeknek eladott decré, kukoricát, búzát és burgonyát, az eladott árukra előlegeket vett fel, de az árut nem szállította le. Hét rendbeli család ügyében indult meg kollene ezért az eljárás. Amikor az ügyészségen jelentkezett, 3605 dinár készpénz volt nála, amely összeget büntetéként lefoglalták.

A csütörtöki tárgyaláson a vádat Makszimovics Szevicszláv, az ügyészség vezetője képviselte, a védelmet Djenero Márkó dr. látta el.

A vádlott elmondotta, hogy harminc éves, nős, négy gyermek atyja, büntetve nem volt. Beismeri, hogy többeknek eladott különböző terményeket és tőlük pénzt vett fel, az árut azonban nem tudta leszállítani. Hivatalnok volt egy szentai malomban, ahonnan múlt év augusztusában elbocsájtották, mert a rábízott pénzből hiányzott. Ezt a hiányt akarta olyan módon pótolni, hogy kereskedet különböző terményekkel.

Az elnök ezután sorra vette az egyes vádpontokat. A vádlott Günz Józsefnek eladott három vagon decré, de ebből csak egyet szállított le. Felvett először 8625 dinárt, azután 9000 dinárt. A nála talált 3625 dinár Günz pénzből származott. Lieber Dezsőtől korpára 15.000 dinárt vett fel. Az árut nem szállította Sirok Ernő borbély ötven métermázsá kukoricát vett tőle. Domonkos Jován-tól ő vett harminchárom méter kukoricát tízezer dinár árban erre lefizetett ötezeröttszáz dinárt, ellenben négyezeröttszáz dinárral adós maradt. Gross Simonnak egy vagon decré adott el, felvett kétezeröttszáz dinár foglalt, de nem szállított semmit.

Az egyes esetek felsorolása után kijelentette a vádlott, hogy nem volt szándékában bárkit is megcsalni. Azt elismeri, hogy tartozik az összegekkel és nem tud fizetni. A pénz egy részét elspekulálta, a másik részét pedig elköltötte a saját és családja megélhetéséhez.

— Négy gyermekem van — mondotta a vádlott — és nem volt nekik mit enni

Nem volt a házban egy kralcár sem, a malommal levő állásomat elvesztettem. az uccán voltam, kereset és pénz nélkül. Azt hiszem, hogy senki sem bírja nézni, hogy felesége és gyermekei nem esznek. Én magam jelentkeztem az ügyészségen, mert csödbe mentem.

A vádlott után a tanukat hallgatták ki, akik elmondották, hogy milyen módon kötötték meg üzleteiket a vádlottal. A bizonyítási eljárás befejezésével Makszimovics Szevicszláv ügyész terjesztette elő a vádat, amelyben valamennyi vádpontot fenntartotta és kérte a vádlott megbüntetését. Djenero Márkó védő azt

fejtette, hogy a vádlott nem követett el csalást. Felmentést kér.

A bíróság a vádlottat bűnsnek mondogatta ki négy rendbeli család büntetésében, míg három vádpont alól felmentette és elítélte négy hónapi fogháza, amelyből háromat kitöltöttnek vett. Az indoklásban kifejtette a bíróság, hogy a büntetés kiszabásánál a legenyhébb mértéket alkalmazták, tekintettel arra, hogy a vádlott teljes beismerésben volt, négy gyermek atyja és önként jelentkezett.

A bűnjelkét lefoglalt 3605 dinár készpénzt a bíróság kiadta Günz Józsefnek. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

Látogatás az elfelejtett Nikitánál a sanremói orosz templom kápolnájában

A via Regina Margheritán lévő orosz templom kis kertjében egy öreg kertész dolgozgat, nyeseget. Mikor belépek a kapun, abbahagyja a munkát és felém tipeg.

— A kriptát szeretném megnézni — mondom a köszönés után.

— Lehet, lehet — bólogat fontoskodva és a lakásba megy a kulcsokért.

Az orosz templom még teljesen új, a belseje még nem is kész, az orosz emigránsoknak nincsen annyi pénzüik, hogy befejezhessék, más, mecénáskodó pravoszláv meg nem igen vetődik erre a tájra. A kriptá, mely a templom baloldalaról nyílik, ugyancsak új, a zárja, az ajtaja is új, repedezett patinás falakat, rozsdás zárat, mohás cimereket, riadós denevéreket hiába keressük itt. Semmi romantika: minden egyszerű, új és józan.

Itt lakik Nikita, Montenegró első és utolsó királya a feleségével.

A két kőkoporsó között Nikita nagy mellszobra mereven nézi a sivár kriptafalat. A szobor durva és lélek nélküli. Nikita üres arccal és szemel, jellegzetes montenegrói sapkájában áll a szarkofágok elején. A képfaragó ugy látszik nem ismert más problémát, csupán a külső hasonlatosságot. Tekintve azonban Nikita jellegzetes orrát, oldalszakállát és széles, jovialis arcát, a hasonlatosság nem is volt probléma. Az egyik falon néhány koszoru-szallag, mely még a temetőről maradt visszra. A szarkofág közepén egy kis vaskoszoru nemzetiszínű szallaggal valamilyen montenegrói katonai gyógyszerészről. Eleven virág azonban itt a virágok városában, a székfűfűdek, a rózsatáblák

szomszédságában egy szál sincsen.

— Nem szokta senki meglátogatni a halottakat? — kérdeztem a kertészt. — Senkisésem jön a rokonság közül?

— Messze van a rokonság — feleli bölcsen az öreg.

— Talán Danió herceg?

— Már hét éve nem volt itt, Franciaországban él.

— És öfelsége Elena királynő?

— Nem volt még itt — mondja kissé zavartan a kertész.

— Igazán nem? Inkognitóban sem?

— Én nem tudok róla.

Belenézek a kertész csendes, szürke szemébe és nem érzem a hazugságot szavaiban. Ha elgondolom az olasz királynőnek helyzetét és lelkiállását, könnyen elhihetem, hogy nem utazgat szülei sírához. Szülei, ezek a szegény, egyszerű, balkáni emberek, már életükben messze kerültek a római, királyi udvartól. Nikita valószínűleg sok gondot okozott a királynőnek örökös pénzkéréseivel, a fekete hegyek királynője pedig egyszerű, jószágos asszony volt, aki nem szerette a pompát, az etikettet. Ezért tehát a gyermeki szeretet még a szülők életében sápadozott, haláluk után meg hideg emléket csinált nevékből és életükből. Lényüket, lelküket nemcsak a szobrász felejtette el. Gyermekeik is csak nevéket, külső jellegzetességeiket őrzik emlékezetükben.

Olyan világosan vigasztalan ez a kriptá. Kopár, józan, sivár lakás, amelyben a nagy, hideg közöny hallgat a szarkofágok s a kadáverek társaságában. Senkisésem gondol itt lidércekre, kísértetekre, éjfélekre, danse macabre-ekre: semmi misztikum és semmi borzalom. Csak

anyagiaság, kemény közöny és durva unalom, mint egy gabonakereskedésben.

Nikita anyagiasan gondolkozó uralkodó volt, apró, materiális gondok foglalkoztatták őt és országát egyaránt. Ügyes realpolitikuss volt, de nem volt nagy eszmél; hirdetője és hordozója, alakjában nem volt semmi héroszi vagy földöntúli. »Az anyag elmúlik és a szellem megmarad« — tanították a spiritualisták, akik csak a lelki valóságban látták az igazi valóságot; ez a metafizikai tétel valahogy igazolást nyert ebben a sivár, józán, elfelejtett kriptában. Nikita nem hagyott nagy eszmét, hősi gesztusokat maga után, emléke tehát hamar elfakult, mint annyi millió emberé, akik a földön éltek s akik nem akartak vagy nem tudtak elmenekülni az anvagtól, a materiális világtól. Ezért nincsen évfordulója Nikita halálának, ezért nem tesz senki virágot a sírra a virágok városában.

(Sanremo).

Szenteleky Kornél

Vajdasági dalosverseny lesz a szuboticali iparosdalárda harmincéves jubileumán

A szuboticali iparos és polgári dalárda, mint jelentettük, május 27-ikén pünkösdi vasárnapján ünnepli meg fennállásának harminc éves jubileumát. A jubileumi ünnepség keretében vajdasági dalosversenyt is rendeznek és ugyanekkor fogadják felszentelni az egyesület zászlóját.

Az iparos és polgári dalárda vezetője, amelynek élén Korom Sándor szabó áll, nagyszabásu programot dolgozott ki a jubileumi ünnepségek megtartására. Az ünnepség védnökeinek a vezetőség felkérte Dimitrijevic Milivoj gyalogsági tábornokot, a szuboticali helyőrség parancsnokát és feleségét, Manojlovic Dusan főispánt és feleségét és özvegy Hartmann Rafaelnét, akik ezt a tisztséget elfogadták. Az ünnepély díszelnökének Sztipics Károly dr. polgármestert, zászlóanyai tisztre dr. Kiss Józsefnét kérték fel. Dr. Kiss Józsefné hatalmas szelymzászlót ajándékozott a dalárdának. A jegyzés a zászló szegekre már megindult.

A dalárda vezetősége a jubileumi ünnepségre meghívta az összes vajdasági szláv, magyar és német dalárdákat a dalosversenyre.

Az ünnepélyen résztvesz Szubotica város egész társadalma.

Papiros

Iria. He tai Jenő

1.

Éjjel, amikor hotelszobámba benyitottam, egy darab gyűrött, piszkos papirost találtam az ablak párkányán. A szél hajította be a nyitott ablakon. Ki tudja, melyik uccában, miéle más szeméttel együtt kapta föl, meddig labdázott vele fák és háztetők fölött a levegőben, amíg a játékot elhunva, végre elejtette, eldobta, bosszantó vagy gonosz szándékosággal éppen az én ablakomba sodorta. A papiros élettelenül, szürkén és szomorúan gubbasztott a párkányon, az ablak vasrácsai között. Egy kis undorral megfrieskáltam és kiröpítettem, szárnytalannul zuhant az ablak alatt elhúzódó bádogtetőre és egy pár szivarcsutka és némi gyümölcshéj szomszédságában bágyadtan meglapult az ablak tövében.

2.

Ez az ablak az óriási hotel hátsó részében egy mellékcucára nézett, ha kibámultam rajta, háztetőket láttam csak a távolban, gyárkéményeket és egy templom kettős tornyát, amelyen éjjel sárgán világítottak a merev órapórák. Kihajolni nem tudtam, mert az ablak nyílását fehér vasrács zárta el. Ezt a pad lásszerűen alacsony, pár szobás hatodik emeletet utólag építették a többire és itt hátul nem is a hotel egész szélességében, úgyhogy az ötödik emelet teteje, mint valami örökké sötétlen szürke bádogterasz étkelenkedett az ablak alatt. Erről a széles, lapos teraszról könnyen bemászhatott volna valaki a hatodik emelet szobáiba, ezért védte rács ennek a sornak az ablakait. Itt esőnd volt, ide nem tolakodott föl a nagy étteremből a jazz-band nyivakolása és a körút villamos lármája. Táncosnők és néger muzsikuskok laktak ezen a soron, éjsza-

kai emberek, akik hajnalban vetődnek haza és átálusszák a napot. A vékony falakon néha káromkodás, nótázás vagy csókolózás zavaros muzsikája szűrődött át, olykor-olykor valamelyik fürdő-kád rosszul elzárt csanjából a nekilödt vizesepek állhatatos, tompa koppanása is, mint valami távoli óra lassu ketyogése.

3.

Ezen az éjszakán nem tudtam elaludni. A teli hold fölmászott egy felhő csúcsára és onnan bámuít a bádogtetőre, amely most ezüstösen csillogot ablakom fehér rácsai alatt. Szerettem volna kimászni a tetőre és végigszélni rajta a langyos tavaszi éjszakában: most először bosszankodtam azon, hogy az ablakot rács zárja el. Már megbántam, hogy hazajöttem és elhatároztam, hogy megint lemegyek. De eszembe jutott, hogy akkor nem látom többé az ezüsttetőt, amely most olyan volt, mint egy tündéri tó. Hattyu is ringatózott rajta, szárnya alá dugott a fejével: az a papirosdarab, amelyet kihajítottam.

Megeszusztam a lábam és beszédültem a mese hüvös körébe. Nem tudtam többé az ablaktól megválni.

4.

Hirtelen valami nyomasztó, kényelmetlen érzés serkent föl bennem. Jól ismertem ezt az érzést, sokszor figyelmeztetett már életem válságos pillanataiban, olyankor, amikor nem azt tettem, amit kellett volna. Rögtön tudtam, hogy — mint már annyiszor — megint elihibáztam valamit, talán megint az életemet. Megrémültem. De nem sokáig kellett azon tételődni, hol követtem el a jöveteletlent. Az összegyűrt papiros ott feküdt a bádogtetőn, megközelíthetetlenül, elérhetetlenül, kidobtam az ablakon, ostobán, meggondolatlanul, elhamarkodottan, anélkül, hogy megnéztem volna, van-e rajta üzenet?

Háttha nem is a szél sodorta be, valaki hozta, odatette, hogy nyomban szemembe tűnjön. És ha mégis a szél sodorta be... annál inkább! Hiszen azért sodorta be, hogy megnézzem, elolvassam, megtudjak valamit, amit csak így tudhattam volna meg! Könnyelműen eldobtam magamtól egy titkot, elzártam magam egy vasrács mögé, holott talán éppen minden szabadság kulcsát tették le ablakom párkányára ismeretlen követek.

Kezemben volt a kulcs, nem tudtam mi van a kezemben, elhajítottam.

5.

Nyugtalanúságom rettenetes izgatottsággá fokozódott! Vissza kell szereznem az eldobott papirost!

Ott feküdt az ablaktól egy lépésnyire csak ki kell hajolnom, csak kezemet kell kinyújtanom, felvehetem. De vasrács volt közöttünk és vasrács volt a szomszéd szobák ablakán is. Kihajolni nem tudtam, kezemet pedig hiába nyújtottam volna ki... csak rámeredtem hát a papirosra, mohón, hüvölön, mint ketrecéből éhes vad a kíváncsú prédera. Belekapaszkoztam a vasrácsba és megráztam, tehetetlenül, mérgesen, mint a maiom, amikor ingerkednek vele, mint a szenvedő rab, aki felsíró üvöltését fojtja bele a fagyos vasrudakba.

Azután józanul vizsgáldni kezdtem: mit lehet csinálnom?

6.

Elővettem botomat és két rács között kidugtam az ablakon. Alaposan nyújtózkodnom kellett, hogy elérjem a papirost, nagy fáradozással végre sikerült is. A bot végét rányomtam és óvatosan az ablak felé húztam zsákmányomat. De akármilyen óvatos voltam is, a papiros kicsuszott bot alól. Ujra kellett kezdenem a munkát. Ötször-hatszor is. Belezúrtam és befáradtam az esetlen, vak tanogatózásba, a kinyújtott bot ügyetlen

mozgatásába. De konokon, makacsul folytattam munkámat. Egyszer sikerült a papirost a falig húznom, aztán példátlan óvatossággal a falon fölfelé. Akkor a papiros megint kicsuszott, megint leesett. Megint meg kellett keresnem és előlről kezdenem mindent. Nem is tudom már, hányadszor.

7.

Órák multak el így. A hold régen hazament már, hazavitte a bádogtető ezüstjét és a tündértó tükörén ringatózó hatyut is. A lila hajnalban a papiros megint piszkos, szürke föltnek látszott már csak a többi szemét közt. A mesének vege volt. És amikor megint kidugtam a botot az ablakon, könnyű szellő kerekedett, megérintette a papirost, amely megreszkedett, mint esiklanózott asszonytét. Megrázkódtam én is és valami ijesztő fájás kapott belém... most... most... most a szellő felkapta a papirost, egy pillanatig meglobálta ablakom előtt... esztelenül, kétségbeesetten feléje kaptam... hiába! A szél eltűnőlt vele.

Kivörösödött szemmel, reménytelenül bámultam utána... még látom... még most is látom... fönt, fönt a magasban, a felhők között... már nem látom... soha többé nem látom... eltűnt mindörökké... más találja meg...

8.

... én pedig soha sem tudom meg, mit írtak rá, mi volt... talán egy kedves halott üzenete a túlvilágról... talán Ismeretlen Hercegnő szerelmi vallomása... az örök élet titka... egy nagy költő verse... vagy pontos térképe annak a lakatlan szigetnek, amelynek fövenyébe, a vörös keresztel megjelölt helyen, a sánta matröz elásta a fészemű kapitány kincsét... Vagy talán csakugyan csak egy régi szabószámja?

Szubotcai panoráma

Tavaszi intermezzo

— Szabad?

Grete felnéz egy pillanatra az ölében tartott piros könyvből. Igazán csak egy szemrebbre néz fel, azt ne gondolja senki, hogy az ő elfásult sokat csaldott keletporosz szivecskéje talán gyorsabbakat üt, mert ez a fényesfeke-te hajú gummikabátos leült melléje.

— Bitte — viszonzozza hanyagul és helyet mutat a padon.

Azután újból elmerül a pirosfedelű érzelmesbe. A gummikabátos helyet foglal és egymásra helyezi a lábait. Teheti. Vadonatuj sárga félcipője van és nyílas selyemharisnyája. Megnézi a szomszédját, csettint.

— Pista um Gottes Willen — sikoltja el magát egyszerre Grete és felugrik. Pista négy éves kicsi zsarnok és éppen azon fáradozott, hogy nagy csomó gondosan gömböccé gyurt piszkos homokot vágjon a gummikabátos ábrázatába. Grete azonban részen volt. Pofonlegyinti Pistát és most már felnéz a könyvből. Széld bocsánatkéréssel mosolyog a gummikabátosra.

— Borzasztó ezzel a gyerekekkel. Wie ein Teufel — indítja meg a beszélgetést.

— Ugyan kérem, nem tesz semmit — örült meg neki az esőköpeny. — Szép gyerekek. Régen nem láttam ilyen édes teremést.

És ránézett Grete-re. Hogy megértie ezt a vicces bókot? Grete nem értette és tovább fűzte Pistáról:

— Nem bírok vele, Pistaaa!...

— Pista egy kislányt kezdett csokoládészinűre kenni finom piszkos sárral, de a kiabálásra abbahagyta a Bakerkép-zést.

— Kisasszony mióta van Szubotcán? — tért át a tárgyra a gummikabátos.

— Két éve. Haja, hosszú idő! — sóhajta érzelmesen Grete.

— Különösen ha egyedül van valaki — teszi hozzá.

— Nagysád a gyerekek mellett van alkalmazva?

— Igen.

— En mechanikus vagyok — mutatkozik be nem minden büszkeség nélkül a fiu.

— Végzett mechanikus — toldja meg egy lépéssel.

— En Königsbergből jöttem. A papám hogyismondják... miniszteri tanács... tanácsos volt. Meghalt.

— Szegény — kondolál a másik.

— És aztán anonnal gyűttem ide. Az újságban olvastam a hirdetést.

— Az én apám még él. Mozdonyvezető. Gyorsvonati.

— Hatszázat keresek hetenkint.

— Szép — ismeri el Grete és végleg becsukja a piros könyvet.

— Este mit csinál? — rohanta meg merészen a fiu.

— Nem tudom. Tíz-tizenegvig sétálok. A városban. Utána olvasok. Otthon az ágyban.

— Hát... én... meghívnam nagysámat... estére... moziba.

— Jaj azt nagyon szeretem. Mit adnak?

A gumikabátos belül felujjong. Szédeltelesen könnyen megy a dolog.

— Az ötmillió dolláros mellény.

— Dráma?

— Vigjáték.

— Nagyon szeretem a vigjátékokat.

— Mi is a címe nagysád?

— A mellény?... —

— A kegyede nagysád, hogy tudjam, hová álliak este a motorbiciklivel?

— Jesszus, hát magának motorja van?

— Ó csak négylőeres — szerénykedik a gumikabátos. — Oldalkocsival.

Grete áhitattal nézi a nyílas selyemharisnyát. Istenem, ez gyönyörű lehet, repülni Palics felé, az isteni sebesség, a végtelenség érzete, az isteni dor...

És szegyenkezve rebezi be a címét: Mrazovicseva 90

— Ott leszek gyönyörű nagysám...

Dél lett és Pista éhes. Grete érzékenyen bucsuzik és megindul.

Féluton van már, amikor eszébe jut valami. Szentisten ezt elfelejtette. És kiabálni kezd:

— Bitte Herr...

A gumikabátos megfordul.

— Csak azt akartam... hogy is hívják magát?

A gumikabátos nevetve hajolt meg a sarkon.

Sándor édes nagysám. De szólítson csak röviden Sancinak.

épen akclóra készül. Egy csomó hazulról csent szivarveget akar becsempeszni a gumikabátos mellényzsebébe.

— Kuss innen — mordul rá utottan Sándor, a mechanikus.

— Ez már borzasztó ezzel a kölyökkel — fordul aztán Gretehez. Nem lehet bírni vele.

— Különben is unom már ezt a banánt — morogja maga elé félhalkan. Grete mégis meghallja:

— Nem is olyan rossz — védelmezi Pistát. Csak épen csintalan.

— Nem csintalan. Rossz! — ordítja a mechanikus.

Grete leteszi a kézimunkát. Valami rémlik neki homályosan és határozatlanul. Hogy Sanci már nem a régi. Istenem régi... Hiszen az egész gyönyörű tavaszi szerelem, össze-vissza egy hónap. Milyen szép is volt... A gyönyörű sötét moziban az első estén és később kuporogni a motorbicikli oldal-kocsijában. Esküszik, hogy sokkal érzékenyebb jelenet volt, mint amit eddig akármelyik piros könyvében valaha is olvasott. De miért mondta Sándor, hogy unja a banánt. Hiszen még nem is látta, hogy evett volna.

— Mit akartál mondani azzal a banánnal? — kérdezi tőle.

— Milyen banánnal?

— Hát amit unsz.

— Jaa? Hehe, hehehe... a mechanikus gépiesen nevet. Azon gondolkodik, hogy megmondja-e neki.

— Délután eljössz értem a motorral? — kérdezi most szorongva Grete.

— A motorral? Nem. Elromlott.

— Hát akkor ugy. — Gyalog.

— Nem megy. Fontos meccsem lesz. Grete nem pityereg, pedig már megtehetné. Inkább tovább gyanakszik:

— Sanci, te nem a banánt unod... Sanci, te engem unsz.

— Ugyan kis csacsi. Hogy unnád téged? — fanyalog a mechanikus.

És halkat káromkodva teszi hozzá:

— Csak azt az unalmas banánt.

Magában pedig ciferán tiszteli a belénevelődött fene nagy kíméletet. Attól nem mondhatja meg, ami a szívében fekszik.

— Szegény — sandit oldalvást valami sajnálkozásfélével a halálraitelt Grete-re — ilyen uriemberre se fog akadni egyhamar.

(de jó)

A bírőról szóló új törvény biztosítja a bírák függetlenségét és életrehívja a külön bírói pótlék intézményét

Az igazságügyi törvények egységesítése során a parlament törvényhozó-bizottságának plénuma már a legközelebbi napokban tárgyalás alá veszi a **bírőről szóló törvényt** is. Ezt a javaslatot már le is tárgyalta a törvényhozó-bizottság külön albizottsága, amely lényeges módosításokat eszközölt az igazságügyi-miniszter eredeti törvényjavaslatán.

Különösen mélyreható változtatásokat eszközölt az albizottság a bírói vizsga letételére jogosító gyakorlati idő megszabásánál, valamint a **bírák új fizetéseinek** megállapításánál.

A törvényjavaslat mostani formájában 12 fejezetre és 76 szakaszra oszlik. Általánosabb érdekű rendelkezései a következők:

A 2. szakasz kimondja, hogy **női személy nem lehet bíró.**

Ezt bizonyára kifogásolni fogják a parlamentben is a nők egyenjogúságát elismerő képviselők. Ha meggondoljuk, hogy a jogi pálya egyébként nyitva áll a nők előtt és már ügyvédek is lehetnek, sőt már több ügyvédnökök működik is az országban, akkor ez a rendelkezés valóban indokolatlannak látszik. A nyugati országokban a női bírákkal szerzett jó tapasztalatok is ellene szólnak e rendelkezésnek.

A bírói vizsga letétele magában még nem képesít bírói kinevezésre. Járásbírói kinevezéshez a bírói vizsga után még egy évi, kerületi vagy kereskedelmi bírónak pedig két évi bírósági gyakorlatot kell kimutatnia. Kerületi vagy kereskedelmi bírósági elnök vagy felelősi bírósági bíró csak az lehet, aki legalább három évig rendes egyetemi jogtanár volt, vagy öt évig járás-, kerületi vagy kereskedelmi bíró volt, vagy ennek megfelelő ügyészi vagy felsőbb bírósági titkári állásban, vagy rendkívüli egyetemi jogtanár, vagy legalább hét évig ügyvéd vagy igazságügyi-minisztériumi titkár.

A magasabb bíróságok bíráinak még hosszabb gyakorlatot kell kimutatniuk.

A **bírói vizsga letételéhez a jogvégzettség elnyerése után szintén megfelelő gyakorlatot kell kimutatni és pedig:**

3 évi gyakorlatot a bírói szakban, vagy

1 évet a bírói szakban és 4 évet a közigazgatásban, vagy

2 évi állandó ügyvédjelölti és 1 évi bírósági gyakorlatot, vagy

3 évi szolgálatot kincstári ügyészségen vagy jogi fakultáson mint docens és 1 évi bírói gyakorlat.

Ezek az intézkedések jóval enyhébbek, mint aminők az igazságügyi-miniszter eredeti javaslatában voltak s **amely átlag öt évi előzetes gyakorlatot írt elő.** A fiatal jogásznemzedék körében azonban még mai formájában is nagy aggodalmat kelt, főleg azért, mert a **legalább is egy évi bírósági szolgálatot előreláthatólag nevesen kell majd eltölteni.**

Magát a bírót vizsgát a semmitőszéken működő öt tagú vizsgálóbizottság előtt kell letenni, amelynek tagjai kö-

zött legalább egy ügyvédnek is kell lennie. Részletesen szabályozza a javaslat a vizsga anyagát és rendjét is, amely nagyjában megfelel az eddigi ügyvédi-bírói vizsgának.

A törvényjavaslat **teljes mértékben biztosítja a bírói függetlenséget.**

A 18. szakasz szerint:

A bírák függetlenek. Az igazság megállapítása tekintetében semmiféle hatóság alá sem tartoznak, hanem a törvények szerint ítélnék és joguk van elbírálni a kiadott rendeletek törvényszerűségét.

A bírák hivatalukban állandók és áthelyezhetetlenek.

A bírót nem lehet átlásától megfosztani, vagy bármilyen okból abból eltávolítani akarata ellenére, rendes bíróságok jogerős ítélete vagy az illetékes foglalmi bíróság jogerős ítétele nélkül.

A bírót az illetékes bíróság jóváhagyása nélkül nem vádolhatja be magán-személy olyan bűncselekményért, amelyet ellene a bíró bírói munkája közben követett el.

Tiltja a javaslat a bírónak ideiglenesen más közszolgálatba való kirendelését is akarata ellenére.

A bíróságoknak minden **politikai be-lölydés alól való mentesítését célozza a 20. szakasz, amely szerint**

egyetlen bíróság bírája sem jelöltetheti magát képviselőnek, sem egyáltalában nem vehet részt politikai gyűléseken vagy nem agítáthat politikai célból egyetlen pártnak sem. A bíró nem hívhat össze nyilvános pártgyűléseket és nem vehet részt azokon, nem szervezhet és nem képviselhet politikai pártokat vagy csoportokat, nem nyújthat be jelölő listákat községi, járási, tartományi vagy képviselőválasztásokra, nem vállalhatja nevezett listák képviselőt (mint urnaőr) és nem választatható meg a tartományi vagy járási közgyűlés tagjává.

A bírót csak saját kérésére vagy irásbeli beleegyezése esetén lehet áthelyezni.

Előléptetni is csak írásbeli beleegyezése esetén lehet.

A bíró 65-ik életévéig maradhat szolgálatban, a felelősi bíróság elnöke, a semmitőszék elnöke és alelnöke pedig hetven éves korig. Ekkor beleegyezésük nélkül is nyugdíjazhatók. Előbb csak saját kérelmükre, vagy ha testileg vagy lelkiileg szolgálatra alkalmatlannak válnak.

A javaslat szerint a bíróságok feletti állandó ellenőrzést az igazságügyi-miniszter végzi a **bírósági inspektorok** és segédinspektorok útján, akik minden évben megvizsgálják az összes járás- és kerületi bíróságokat. Ezeknek az inspektoroknak táblabírói, a segédinspektoroknak törvényszéki elnöki rangjuk lesz.

A javaslat IX. fejezete a bírói fizetéseket rendezi. A kinevezett bírák az I. kategória VI. csoportjában kezdik és

II. a) csoportig emelkedhetnek. Biztosítva van a bírák automatikus előlépése is. Új javaslatban a **külön bírói pótlékok intézménye**, amely például járásbíráknál havi 1000, törvényszéki bíráknál havi 1500 dinárra rug és a semmitőszék elnökénél eléri a havi 4000 dinárt. **Ez a pótlék jelentős javulást jelent majd a bírák anyagi helyzetében.**

A törvény, ha a parlament addig megszavazná, 1929 április elsején lép majd életbe.

A kinevezett tisztviselők nyugdíja

A belügyminiszter döntése két közgyűlési határozat elleni felelősségi

Csütörtökön érkezett le Szubotcára a belügyminisztérium két határozata, amelyek a február 28-iki városi közgyűléssel vannak kapcsolatban. Ez a közgyűlés — mint ismeretes — elutasította Ivandékcics Imre dr. képviselő indítványát, hogy az 1918. óta a kiszélesített tanácsok által megszavazott nyugdíjakat és végkielégítéseket ne fizessék ki, mert a kiszélesített tanácsokat nem a nép választotta és ezeknek intézkedései nem törvényesek. Ivandékcics dr. megfeleltette a közgyűlés határozatát és a minisztérium most érkezett leírata elutasítja a felelősséget.

Vojnic-Tunic István dr., Dimitrije-vics Dragomir dr. és Jankics Matej volt városi tisztviselő felelősséget a közgyűlés azon határozata ellen, hogy a jövőben csak azok a városi nyugdíjasok kaphatnak drágasági pótlékokat, akik legkevesebb tíz évet töltöttek el Szubotica város szolgálatában.

A közgyűlésnek ez a határozata elégedetlenséget keltett a nyugdíjas tisztviselők körében és többen hivatkoztak arra, hogy a felszabadulás utáni években nemzeti okokból léptek a város szolgálatába és a határozat ezeknek a tisztviselőknek érdekeit sérti.

A belügyminisztérium ezt a felelősséget magáévá tette és **utasította a városi tanácsot, hogy a nyugdíjazás kérdését utóból tíz napirendre.** A városi képviselőtestület ezt az ügyet a legközelebbi közgyűlésen fogja letárgyalni.

A táplálkozás titkai

A kalóriaelmélet, mint a modern nő tizparancsolata

A modern nő legforróbb kívánsága: **Karcsunak lenni!** Jobban mondva ez már nem is kívánság, hanem kötelesség. Aki a mai értelemben csinos, kívánatos asszony akar lenni, annak meg kell szabadulnia a fölösleges, sőt terhes zsírrétegtől. A nő titokzatos receptekért eszedik barátnőjéhez, akik misztikus teák mértékeltlen fogyasztása után — lefogytak. Orvosismerőseitől gyorsan ható orvosságokat kér, arról ábrándozik, hogy operatív uton szabadítják meg a riasztó gyorsasággal szaporodó zsírtól, izgatottan olvassa a legújabb felfedezéseket, amelyek szerint röntgensugarakkal, kéfényvel s a jó ég tudja milyen eszközökkel meg lehet szerezni ama bizonyos karcsúságot. És közben nem is tudja, hogy **karcsunak lenni nem is olyan nehéz feladat!** A táplálkozás titkai kell ismerni és behatolni a kalóriák elméletébe. Ennek az elméletnek főalapelve, hogy a test táplálásához ép úgy, mint például a gőzgéphez, fűtőanyag szükséges. Ez a táplálék, amelynek értékét kalóriával mérjük. A döntő fontosság azon van, hogy a különböző ételek táplálóereje (kalória-értéke) nem egyforma (két lány tojás pl. 150 kalória, két rántott tojásé 280, vagy 100 gramm lisztből turóé 300, 100 gramm gombáé csak 29), nem kell tehát más tenni, mint úgy megválogatni az ételeket, hogy a mennyiség ne legyen kevés (éhezni kellemetlen és nem egészséges!), de a kalória érték kevés legyen, ami szükségképpen soványodásra vezet.

Ezt az elméletet részletesen ismerteti és az ételek kalória táblázatával illusztrálja az Athenaeum egészségügyi-sorozatának első száma, amelynek címe **»Ne kopalj, de légy karcsu (A helyes táplálkozás szabályai.)** A füzet nélkülözhetetlen minden modern nőnek. Kapható könyvkereskedésekben és nagyobb újságárúsító helyeken. Prospektust kívánatra ingyen küld a Minerva r. t. Szubotica

HIREK

Nekrológ

avagy

bucsu a szegény kishalott-fuvarozótól

A temetkezési egyletek, mindig mondtam, most lássák, hogy elfogytak a halottaik, hát egymás sírját dssák.

A társaságot összehozták egy díszes nagy csokorba és az elnök ur felsóhajt: »nincs igazság! Csak a borba!»

A bűnper persze érdekli a polgárság minden ágát s ott tolong majd a sok szegény is ki megadta az árát.

Hogy hátha adódik alkalom, valakit ütni orra: ott lesznek ók valahányan a kárvalított hullák sorba.

Es pityereg egy szegény asszony, aki tanaként áll itt: »hidda adtam be ótatának a drága ciankidit!»

A karzaton fenn egy bős hulla öklét rázva nevet és sir, hogy polyán esett meg vele a parádés temetés.

A földgyalásnak menete csupa derű és boru és mákvirágokból fonódik a halottaskoszoru.

Es szól az ügyész undorral: »nincs semmi érzés önbecs és a direktor ur korzó helyett sétál a börtönbe.

S így sutlog majd a rács mögött a szellőnek és a szélnek: »még fűszára szerencse, hogy a halottak nem beszélnek!»

Tsin.

— Vukicsevics miniszterelnök a kormány több tagjával együtt résztvesz a becskerekli radikális párt nagygyűlésén. Becskerekli jelentik: A vasárnapi radikális párti nagygyűlés előkészületei teljes erővel folynak. Csütörtökön este Becskerekre érkezett Rajics Szeptiszláv beogradi főispán, aki szintén résztvesz a gyűlésen. Vukicsevics miniszterelnök, Sztankovics Szeptovár földmivelésügyi miniszter, a kormány több tagja és számos képviselő kíséretében vasárnap reggel nyolc órakor érkezik Becskerekre. A miniszterelnököt és a kormány tagjait az állomáson a hatóságok képviselői és a radikális párt vezetői fogadják.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Többnyire borult és aránylag hűvös idő várható, sok helyütt esővel.

— Szubotícán keresztülutazott Prága városi küldöttsége. Csütörtökön délután a budapesti gyorsvonattal Szubotícán keresztül Beogradba utazott a prágai városi tanács tizennyolc tagú küldöttsége, amelyet dr. Baksza Káre prágai főpolgármester vezetett. A szubotícai állomáson a város lakossága nevében Sztipics Károly dr. polgármester fogadta és üdvözölte a prágai küldöttséget. Beogradban Kumanudi Koszta dr. Beograd polgármestere és a beogradi városi tanács tagjai fogadták a csehszlovák vendégeket. A beogradi városi tanács gazdag programot dolgozott ki a vendégek szórakoztatására.

— Átadta hivatalát a lemondott topolai jegyző. Topoláról jelentik: Dimitrijevic Voja topolai községi főjegyző lemondott állásáról. Miután a lemondást a belügyminisztérium elfogadta, Dimitrijevic csütörtökön átadta hivatalát Janicsa Petar adóügyi jegyzőnek.

— Meghalt a legöregebb gyálai gazda. Gyáláról jelentik: Koledin Dextentia gyálai gazda csütörtökön kilencvenkét éves korában szívizélhűdésben hirtelen elhunyt. Koledin volt a község legöregebb embere.

A szubotícai rendőrség letartóztatott egy csavargót, aki azt vallja, hogy meggyilkolta barátját a szegedi korzón

Szegeden semmit sem tudnak az állítólagos bűntényről

A szubotícai rendőrség csütörtökön olyan bűntényben indított nyomozást, amelyet a legnagyobb rejtély vesz körül, miután meg van a gyilkos, de senki sem tud arról a gyilkosságról, amelyet állítólag, fényes nappal, forgalmas utcán elkövetett.

Az állítólagos gyilkost Szikura Józsefnek hívják és a novagradistai rendőrség szállította Szubotícára. Szikurát Novagradistén csavargás miatt állították elő és miután kiderült, hogy magyar állampolgár s tartózkodási engedély nélkül artózkodik az ország területén, Szubotícára szállították, hogy innen hazatoloncolják illetőségi helyére.

Szikura néhány nappal ezelőtt vonta magára a novagradistai rendőrség figyelmét. Előállították a rendőrkapitányra, ahol elmondotta, hogy utlevél nélkül jött át Szegedről, ahol nem tudott munkát kapni. Egy ideig Szubotícán tartózkodott, majd miután itt sem tudott elhelyezkedni, tovább vándorolt az ország belsejébe és így jutott el Novagradistára. Novagradistán szintén eredménytelenül járt minden fáradozása, hogy munkát kapjon és ezért kénytelen bolt koldulni.

Mázics Andrija bűnügyi rendőrkapitány még a csütörtöki nap folyamán kihallgatta Szikurát, aki kihallgatása után azt a meglepő vallomást tette, hogy néhány héttel ezelőtt azért menekült át Magyarországból, mert ott gyilkosságot követett el.

A továbbiakban elmondotta, hogy ez év február 28-ikán Szegeden a

korzón agyonlőtte barátját, Szabó Fánit szegedi leányt.

A gyilkosság után sikerült elmenekülnie és még az nap átjött Horgosnál Jugoszláviába.

A rendőrségen Szikura vallomásától legyőzőkönyvet vettek fel, egyben táviratilag értesítették az érdekes letartóztatásról a szegedi rendőrkapitányságot, ahonnan mindeztideig még nem érkezett semmi válasz. A nyomozást tovább folytatták és Mázics rendőrkapitány ismét kihallgatta Szikurát, aki a gyilkosságon kívül két betörést is beismert, amelyeket Magyarországon követett el.

A Bácsmegeyi Napló szerkesztősége szintén érdeklődött a bűntény felől Szegedről, ahonnan csütörtökön délután az a telefonüzenet érkezett, hogy sem február 28-ikán, sem máskor nem történt ilyen bűntény Szegeden, mégkevésbé a szegedi korzón.

Az elmúlt évben ugyan egy iparoslegény féltékenységből ráölt szeretőjére, egy szegedi cselédnőre, akit könnyebben megsebesített.

de ez az eset is sokkal jelentéktelenebb volt, semhogy miatta, különösen több hónappal később, menekülnie kellett volna a merénylőnek.

Nem lehetetlen, hogy Szikura lelkiismeretét olyan bűnök terhelik, amelyeket Jugoszláviában követett el és az igazságszolgáltatás elől úgy remél megmenekülni, hogy mint gyilkost átadhatja magát a magyar hatóságoknak.

— A tartományi választmány dönt a községi tisztviselők megválasztása elleni felebbezésekről. Szomborból jelentik: A bácskai tartományi állandó választmánya Klicin Mita elnöke alatt szerdán és csütörtökön ülést tartott, amelyen Klicin elnök ismertette az államtanácsnak a választmányi felebbezéseire hozott két döntvényét, amely szerint az 1886. évi törvény cikk XXII. szakasza alapján a községi tisztviselő feletti fegyelmi jog a tartományi választmányi illeti, továbbá, hogy a községi tisztviselők választása ellen beadott felebbezésekről nem a főispán, hanem a tartományi választmány dönt. A választmány foglalkozott az 1926. évi megyei zárszámadással, elfogadta a szubotícai gyermekmenhely 1928. évi költségvetését és elhatározta, hogy a jövőben a tartományi választmány határozatait az összes bácskai és baranyai főszolgabírnak kikézbessíti. Végül több kisebb folyó ügyet tárgyalt le.

— Amerika nem avatkozik az európai kisebbségi kérdésbe. Párisból jelentik: A Newyork Herald értesülése szerint, Kellog államtitkár az európai kisebbségi kérdéssel úgy nyilatkozott, hogy az Északamerikai Egyesült-Államok kormánya diplomáciai uton e kérdéssel nem fog foglalkozni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Északamerikai Egyesült-Államok nem érdeklődnek e kérdés iránt és nem viselik szívükön az európai kisebbségek ügyét. Amerika mindent megtehet, hogy a román kormánynak a zsidókkal szemben elfoglalt álláspontját megváltoztassa.

— Lemondtak a topolai munkáspárti előljárók. Topoláról jelentik: A topolai községi előljáróság munkáspárti tagjai: három esküdt, egy albíró és egy pénztárnok bejelentették, hogy lemondanak tisztségükről. A lemondottak helyébe a képviselőtestület új előljárókat fog választani.

— A szombori munkásbiztosító küldöttsége a szociálpolitikai miniszternél. Beogradból jelentik: Racics Szima szombori radikális képviselő csütörtökön a szombori munkáspénztár vezetőségének küldöttségét vezette Radovics Cseda szociálpolitikai miniszter elé. A küldöttség tagjai Mátics dr. igazgató, Jolics Jovan alelnök és Dimics igazgatósági tag. A küldöttség előterjesztette a szombori kerületi munkáspénztár építésének kérdését. Radovics miniszter megígérte, hogy a legközelebbi időben foglalkozni fog ezzel a kérdéssel, és utasította az osztály referenseit, hogy javaslatokat tegyék meg.

— Elcsuszott a narancshéjon és meghalt. Szentáról jelentik: Pléstics Mitó volt városi kézbessítő egy héttel ezelőtt lakása folyosóján megcsuszott egy narancshéjon, elesett és fejét esés közben a fal egyik szögletes, kiálló kövébe ütötte. Homlokcsontja több helyen megrepedt az ütéstől, vérmérgezést kapott és szerda éjszaka a sérülésben elhalt.

— Sulyos baleset a Tiszán. Szentáról jelentik: A Szentai feletti Tisza-szakaszon, mint már jelentettük, a szental ármentesítő társulat töltéseinek biztosítása érdekében a földmivelés és vízügyi minisztérium nagyobb szabású parthibiztosítási munkákat kezdett meg, melyeket a becskerekli vízügyi hivatal vezet. Szerda reggel, amikor Tuovics mérnök a Tisza közepén a kihorgonyzott csónakban fenékméréseket eszközölt Apró Ferenc szentali hajótulajdonos vontató hajója megindult, két utána kötött teherhajóval lefelé a Tiszán. A hajó neki ment a Tisza közepén kikötött csónaknak, amely derékon kettétört és a benülőekkel együtt pillanatok alatt elsüllyedt. Szerencsére a közelben tartózkodó munkások és a hajó személyzete azonnal segítségére sieltek és sikerült a vízbeesett embereket idejekorán kimenteni. Tóth Ignác és Kanyó János nadorljani (adorjáni) munkások megmentése csak az utolsó pillanatban sikerült. A munkások az összeütkezésnél sulyos sérüléseket és belső zúzódásokat szenvedtek. A szerencsétlenség okának kiderítésére a szentali révkapitányság az eljárást megindította.

Csődi Noviszadon. A noviszadi törvényeségi csütörtökön Huszár és Balázs noviszadi cég ellen a tulajdonosok saját kérelmére elrendelte a csődöt. Csődbiztos Hartmann Iván törvényeségi bíró, csődtömeggondnok pedig dr. Ziprisz Oszkár ügyvéd lett. A követelések bejelentésének határideje május 3. A felszámolás határideje június 22.

— Meghalt Axelrot Pavel, az orosz szociáldemokrata párt egyik megalapítója. Berlinből jelentik: Axelrot Pavel, az orosz szociáldemokrata mozgalom nemzetközileg ismert vezére hetvennyolc éves korában berlini lakásán elhunyt. A szociáldemokrata vezér 1850-ben a Csernigov kormányzósági Porcseh községben született. Szülei koldus-szegény emberek voltak és fiukat a szegényházba adták. Tíz éves korában Axelrot Pavel kikerült az életbe és mint szolga és cipőpuoló kereste meg kenyerét. A faragatlan gyerekben hallatlanul erős tudásvágy és szorgalom volt. Emberfeletti energiával tanult, képezte magát; elvégezte a gimnáziumot és később a legnagyobb nélkülözések közepette a miwei egyetemet. Egyetemi éve alatt megismerkedett a szocialista tanokkal és csakhamar a nemzetközi és az orosz szocializmus legismertebb teoretikusává küzdötte fel magát. 1884-ben Plechanovval, Deutschal és Sasulics asszonnyal Svájcban megalakította az orosz szociáldemokrata pártot. 1905-ben még bevezetést írt Lenin füzeteihez, de később szembefordult a bolsevista irányzattal. Zürichben telepedett meg, majd 1917-ben a februári forradalom után visszatért hazájába Oroszországba, ahonnan az októberi bolsevista forradalom üldözte ki. Azóta a külföldön szóban, tettel és írással harcolt a bolsevizmus ellen.

A vajdasági komlótermelők szövetségének közgyűlése. Noviszadról jelentik: A vajdasági komlótermelők szövetsége április 29-ikén Noviszadon a tőzsdé termében tartja meg évi rendes közgyűlést Gerich István elnökletével. A szövetség terjedelmes jelentésben számolt be a tavalyi komlótermelés eredményéről és a komlótermelést érdeklő fontosabb kérdésekről.

A népszövetségi szakértők elutaztak Szentgotthárdra. Szentgotthárdról jelentik: A Népszövetség szakértőbizottsága a csütörtök délelőttöt jelentésének megszoëvegezésével töltötte, délután pedig Grácon és Bécsen át visszautaztak Genfbe.

Az inséges vidékek gabonája. Beogradból jelenti: Radojevics Cseda szociálpolitikai miniszter a napokban statisztikai kimutatást tett közzé az inséges vidékek részére vásárolt gabonamennyiségről. Eddig az országban erre a célra 1740 vagon gabonát vásároltak. Ebből a gabonából a moravai kerület 113, a krusevacki 184, a bitolji 55, a sumadijai 145, az uzsicei 74, a raskali 20, a timoki 70, a valjevói 74, a koszovói 185, a nisi 148, a bregalnici 18 és felet; a szarajevói 55, a vrbászi és a dubrovacki 20—20, a szkopljeli 18 vagonot kapott.

Rogaška Slatina a legjobb nevé gyógyfürdő a gyomor, bél, hólyag, sziv, vese és gyomor megbetegedéseinek és epeköves bántalmaknál. A mellékszezonban rendkívül mérsékelt árak. Kérjen prospektust!

— Az asztrológiában van — Mussolini ereje. Miss Adams, a hírneves amerikai jósnő, néhány hét óta Párisban tartózkodik és egyik párisi lapban hosszabb jóslatot tett közzé. Franciaországra nézve azt mondta, hogy már korábban megjósolta, hogy Franciaország nehéz napokat fog átélni. Ezek a nehéz napok még nem multak el teljesen. Február hónap óta azonban a dolgok sokkal simábban mennek, mint azelőtt. Azt látom — folytatta tovább — hogy Franciaország és Németország, valamint Franciaország és Olaszország között baráti szerződés fog létrejönni. 1940. és 1943. között az Egyesült Államokban olyan borzalmas háború fog kitörni, amilyen emberemlékezet óta nem volt. Ez a háború faji, vallási és gazdasági háború lesz. Arra a kérdésre, hogy mi lesz Mussolinival, Miss Adams a következőket írta: Az ő horoszkópja igen könnyű, mert igen hasonlít Napoleonra. Mussolini, ha hatalmon lesz, két éven belül nagy dolgokat fog végrehajtani, de... És Miss Adams nem akarta tovább folytatni. Azt írta ezután, hogy Mussolini ugyanis tudja, mit jelent ez a »de«, mert ő semmit sem csinál asztrológus nélkül és pedig egy igen jó asztrológus van mellé beosztva. Ebben van Mussolini bölcsesége, hatalma és nagy tudása.

Könyvujdonságok!

BERNARD SHAW

legnagyobb alkotása:

Vissza Matuzsálemhez . . . 88— din.

BARBUSSE: Erő . . . 64— "

Francis Carco: Az üldözött 36— "

Kaphatók

a Minerva r. t. könyvosztályában

Amerika döntőbírósi szerződést kötött Olaszországgal

A szerződést csütörtökön írták alá Washingtonban

Londonból jelentik: Kellog külügyi államtitkár és a washingtoni olasz nagykövet — washingtoni jelentés szerint — csütörtök délelőtt írták alá az olasz-amerikai döntőbírósi szerződést.

Az egyezmény azonos a Franciaország és Amerika között létrejött döntőbírósi szerződéssel. Az amerikai kormány tudvalevőleg vaalmennyi államnak felajánlotta a döntőbírósi szerződést és Franciaország után most Olaszország a

második hatalom, amely az ajánlatot elfogadta a tárgyalások befejezésével pedig csütörtökön már az egyezményt is parafálták.

A szerződés értelmében választott döntőbírósi ítéleket minden az Egyesült Államok és Olaszország között felmerülő nézeteltérés ügyében,

amit normális diplomáciai úton nem tudnak rendezni.

Motorcsónakon akar átkelni az Atlanti Oceanon Voronov menyje. Párisból jelentik: Voronov tanár menyje, Mrs. Carstairs, aki sportkörökben vakmerőségéről ismert, motoros csónakon akarja átszeli az Atlanti Oceanot. A terv az, hogy az ir partról startol és nyilegyenesen halad Newyorkig. A vakmerő sport-lady júniusban akar indulni és úgy számítja, hogy hatvan óra alatt jut el Newyorkba.

Tömörkény István. Most lesz tizenegy esztendeje annak, hogy a szegedi tanyavilág mesemondója, Tömörkény István örökre behunyta szemét. Tömörkény Istvánról, az emberről és az íróról emlékezik meg a Könyv-Film-Rádió — a Bácsmegeyi Napló vasárnap külön mellékletének — e heti száma. — Ezen a mellékleten még a következő cikkek várnak megjelenésre: A frakkos Hamlet védelmében. — Még mindig Johann Strauss a legnépszerűbb zeneszerző. — Miért nincs beogradi regény? Az író is ember rovatban Simán Erzsébetről, aki tulajdonképen ezt a rovatot megindította, P. Gergely Boriska ír riportot.

Üzletzárási rendelet Belacrkván. Belacrkváról jelentik: Az üzlettulajdonosok és az alkalmazotak között megállapodás jött létre az üzletzárára és nyitásra vonatkozólag. Eszerint hétköznapokon az üzletek reggel 6 órától 12-ig és délután 3-tól 7 óráig lesznek nyitva. A vasárnapok délután 2-től 6-ig tartanak nyitva. Vasárnap reggel 7-től 9-ig nyitva lesznek az üzletek, amit a miniszterium egy külön rendelete tesz lehetővé.

Zrínyi-Frankopán emlékünnepe a szubotical Városi Színházban. A szubotical horvát szokolegyesület, az oszjeki horvát szokolegyesület közreműködésével április 30-án a Városi Színházban Zrínyi-Frankopán emlékünnepeket rendez. Az ünnepélyen dr. Bezendorfer egyetemi tanár fog előadást tartani, majd szokolmutatványok lesznek. Ez lesz a szubotical horvát szokolegyesület első nyilvános szereplése.

Egy vagon lisztet küld a szubotical segélybizottság a dalmáciai éhezőknek. A dalmáciai ellátatlanok és éhezők segélyezésére megindult gyűjtési akció szubotical végrehajtóbizottsága csütörtökön délután három órakor Manojlović Dusan főispán elnökle alatt ülést tartott a városháza kis tanácstermében. Az ülésen a bizottság egyes tagjai jelentést tettek a folyamatban levő gyűjtés eredményéről. A gyűjtési akció eddigi eredményeként 30.626 dinár készpénz, negyven métermáza buza és tíz métermáza kukorica gyűlt össze. A bizottság elhatározta, hogy e hó huszonharmadikán, hétfőn a Vöröskereszt szubotical fiókjának egy vagon lisztet bocsát rendelkezésére azzal a megbízással, hogy a Vöröskeresztgyűjtőt továbbítsa arra a vidékre, amely a segélyre legsürgősebben rászorult és ahol a szükség a legnagyobb. A gyűjtést tovább is folytatják. A segélyakció gondoskodott a szubotical szegények ellátásáról is és mint ismeretes, még husvét előtt két és fél vagon lisztet osztottak szét a helybeli szegények között. Ezt abból a százezer dinárból vásárolták meg, amelyet a tanács javaslatára a szubotical törvényhatósági bizottság szavazott meg a segélyakció céljaira.

Meghalt Beeskereken Popovics Sztoja nyugalmazott ezredes. Beeskerekről jelentik: Sulyos gýszja van Beeskereknek: szerda éjszaka ötvenkétéves korában meghalt Popovics Sztoja nyugalmazott ezredes, Beeskerek politikai és társadalmi életének egyik vezető alakja. Popovics résztvett a Balkán háboruban és a világháboruban, ahol hősiess viselkedésével tüntette ki magát. A szerb hadsereg visszavonulása után Zsivkovic és Hadzsics tábornokokkal együtt megszervezte a dobroljác légiókat és az egyik légiót maga vezényelte Oroszországban. Később Petar király személyes ordonánca lett és az összes nagyobb katonai kitüntéseket megkapta. 1921-ben nyugdíjazták és ekkor Beeskerekre költözött, ahol az Első Beeskereki Szeszgyár igazgatójának választották. A beeskereki demokrata párt egyik vezetője volt és legutóbb beválasztották a város képviselőtestületébe. Temetése pénteken lesz.

Lövöldöző betörő. Sztabicebecejről jelentik: Márkus Ferenc sztabicebeceji gazdálkodó lakásába szerdára virradó éjjel betörést kíséreltek meg. Hajnali három óra körül Márkus Ferenc, a gazdálkodó fia az udvar felől hallatszó zajra lett figyelmes. Kiment az udvarba, ahol egy ismeretlen férfit látott. Az ismeretlen, amikor Márkust megpillantotta, elővette revolverét és közvetlen közelből rásütötte, majd átugrott a kerítésen és futásnak eredt. A lövéses szerencsére nem találta és Márkus Ferenc sértetlen maradt. A betörést szerdán reggel jelentették a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

Megégett egy csantaviri kisgyerek. Csantavirról jelentik: Basics Pál csantaviri gazdálkodó Bálint nevű másfél éves fia szerdán egyedül volt odahaza. A kisgyermek ruhája eddig ki nem derített okból lángot fogott és mire a szomszédok berohantak, a szerencsétlen gyermek belehalt égési sebeibe. A szerencsétlenség ügyében a csendőrség megindította a nyomozást.

A temerini magyar párt közgyűlése. Noviszadról jelentik: Az országos magyar párt temerini szervezete április 22-ikén, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a temerini moziban tartja meg évi rendes közgyűlést, amelyen dr. Sánta György, az országos magyar párt elnöke és a pártvezetőség több tagja is résztvesz.

Grassl György nemzetgyűlési képviselő előadása Szekicsen. Szekicsről jelentik: Grassl György nemzetgyűlési képviselő szombaton este Szekicsen a német Kulturbund rendezésében előadást tart.

Baleset vagy gyilkosság? Noviszadról jelentik: Povojsan Sztepan temerini mészáros ez év március tizennegyedikén lelőtte menyasszonyát, Schranz Katalinát. A lövés akkor történt el, amikor a lány késő este kikísérte jegyesét a lépcsőházba. A golyó a szerencsétlen lány balmellébe hatolt és azonnali halált okozott. Povojsan kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy véletlen balesetről van szó. Ő ugyanis kivette revolverét és megmutatta menyasszonyának, a lány azonban kikapta kezéből a fegyvert és az ekkor sült el véletlenségből. A mészáros vallomása-nak ellentmond az orvosszakértő véleménye, aki a seb helyzetéből arra a következtetésre jutott, hogy gyilkosságról van szó, Schranz Katalin huga tanuvalomlásában elmondotta, hogy nővére a halálos ágyon megvallotta neki, hogy vőlegénye adta rá a lövést. A rendkívül érdekes bűnygyben a noviszadi ügyész-ség csütörtökön küldötte át a vádiratot a noviszadi törvényszéknek, amely május hó folyamára fogja kitűzni a főtárgyalást.

Aki vesz, többet tud venni, aki elad, többet tud eladni, ha csatlakozik a Jadranska Straža „Am'cia” akciójához

Megerősítették állásában a beeskereki rendőrfőkapitányt. Beeskerekről jelentik: Rajics Szvetisláv beogradi főispán dr. Dimitrijevic Tihámér beeskereki rendőrfőkapitányt állásában életfogytiglan megerősítette. Dr. Dimitrijevic végleges kinevezése nagy meglepetést keltett Beeskereken, ahol rövid működése alatt is osztatlan népszerűsége tett szert.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt kilrtotta egész családját. Bécsből jelentik: A Favoritenben megrázó családi dráma játszódott le. Weiszgrill Ágost mozdonyvezető feleségével egyetértésben elhatározta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt mindketten önkézzükkel vetnek véget életüknek és magukkal viszik két gyermeküket, az ötéves Károlyt és a hároméves Siegfriedet is. Az aszszony reggel a fazékban szentet készített elő, meggyújtotta és a lakás nemsokára megtelt széngázzal. Mire a szomszédok gyanút fogtak és felnyitották a lakást, a házaspárt és a két gyermeket már holtan találták.

Házasság. Dr. Wollner Milán Násice Hirschsohn Ella Csakovec házasságot kötöttek.

Inditvány

Nobile után készülni kell
Az északi sarknak ldtogatóra — sokra
Ezért javasolom: állítsanak
Forgalmi rendőrt a sarokra.

Halálugrás a robogó vonat elé. Bécsből jelentik: Brandner Walter huszonegyéves magántisztviselő reménytelen szerelme feletti elkeseredésében öngyilkosságra határozta el magát és tervének végrehajtására különös módot választott. Felment a Ferenc József-vasut pályatestét szegélyező tizenöt méter magas töltésre és mikor a vonat közeledett, hatalmas ugrással a sínekre vetette magát. A mozdonyvezető az utolsó pillanatban lefékezte a vonatot, amely két méterre a földön heverő ember előtt megállt. Az öngyilkosjelöltet összetört tagokkal szállították kórházba.

A nyugdíjasok kedvezménye Pálicson. A nyugdíjasok szubotical szervezete felhívja az összes állami, vasuti és városi nyugdíjasokat és aktív tisztviselőket, akik május 1-től igénybe akarják venni Pálicson az iszap, meleg és hidegfürdőknél kieszközölt 50%-os fürdődíj kedvezményt, hogy igényüket sürgősen jelentsék be a nyugdíjas szövetség irodájában (Harambašičeva ul., Horváth-féle vendéglőben), vagy Czéner Andornénál Pálicson, esetleg posta útján. A név és pontos lakcím személyenként feltüntetendő.

A vihar szétkergetett egy szlovéniai országos vásárt. Ljubljánából jelentik: A szlovéniai Ribnica községben kedden tartották meg az országos vásárt. A vásár napjának délelőtti órái-si szélvihar támadt, amely az árusító bódék nagy részét felborította és az árukat szerteszórtá. Az emberek fejfesz-tetten menekültek az orkán elől a közeli templomba és a vásártér pillanatok alatt kifürült. A szélvihart hatalmas felhőszakadás követte, amely a szél által szét-bordított áruk nagyrésztét teljesen használhatatlanná tette. Az ítéletidő egész napon keresztül tartott, úgyhogy a vásárt el kellett halasztani.

A zagrebi Prpics-per csütörtökön folytatása. Zagrebből jelentik: A zagrebi törvényszéken csütörtökön folytatták a tanukihallgatásokat a Prpics-bűnpertben. A csütörtöki napon főképp Birkmayer erdész meggyilkolásának körülményeiről tettek tanuvalomlásokat. Megrázó jelenet volt, amikor Birkmayer özvegye elmondta, hogyan gyilkolták meg férjét és gyermekeit. A tanuk azonban Prpicsre csak akkor tudtak ráismerni, amikor az elnök utasítására csendőrháza öltöztették. A tárgyalást pénteken folytatják.

Városi közgyűlés Kikindán. Kikindáról jelentik: A város képviselőtestülete szombaton, április 21-én rendes közgyűlést tart.

Anglia nem tudja elhelyezni a munkanélkülieket. Londonból jelentik: A munkanélküliek kényszertelepítésének ügyével foglalkozó kormánybizottság a Times híradása szerint munkáját pesszimisztikus következtetésekkel zárta le. A nőtlen munkanélkülieken csak úgy lehetne segíteni, ha ipari iskolázottság után a vegyi iparban helyeznék el őket leg-alább részben, míg a nős bányászokat csak más országreszékbe küldenék, de ott is csak igen nehezen lehetne segíteni rajtuk. A bányászoknak ki kellene vándorolniuk a dominionokba. Több üzem beszüntetése miatt ujabban ismét tizenkétezer bányász maradt kenyér nélkül.

Ma, pénteken egész nap
ingyen tea-kóstoló
a világhírű
„SIM”-teából
KOVÁCS ES GELÁNYI-nál

Bukarestből Beogradba — lovon. Szerdán este érkezett Beogradba Jonescu Sziberiusz román huszárkapitány, aki egyike a legjobb román lovas tiszteknek. Jonescu Bukarestből Beogradig hatnapig utazott lóháton. Grockánál nagyobb számu jugoszláv lovastiszt várta a román tiszteket, akik Beogradig kísérték. Jonescu néhány napig Beogradban maradt.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértúdulásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a „Ferenc József” viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Bécsi marha- és sertésvásár, ápr. 19. Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Mare jelentése. Felhajtás 205 darab szarvasmarha, irányzat élénk, 258 zsirsertés, irányzat tartott, 1191 hussertés, irányzat lanyha.

A Continentalgummi profilja a legbiztosabb védelmet nyújtja a csuszamlások ellen. Ez a profil, amelynek megállapításánál minden elképzelhető tereinalakulatra tekintettel voltak, alapos tudományos vizsgálatok és gyakorlati kísérletezések eredménye. — A Continentalgummi tehát mindig a legnagyobb biztonságot nyújtja.

Continental

Felmentették a nemzetgyalázás vádja alól a volt gakovói aljegyzőt. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Szekeres Fülöp volt gakovói, majd gajicsi aljegyző bűnügyét, akit az ügyészség a szerb büntetőtörvénykönyv 103. paragrafusa alapján igazgatás büntetvével vádolt. A vádirat szerint Szekeres aljegyző 1925. év október 23-án a korcsmában a jugoszláv államra becsmérlő kifejezéseket tett Palatinac József gajicsi gazda előtt. Szekeres a feljelentés után állásából felfüggesztették. A tárgyaláson a volt aljegyző tagadta, hogy használta az inkriminált kifejezést. A kihallgatott tanúk igazolták a vádlott védekezését. A bíróság dr. Vljakovic Mirko védőbeszéde után a vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette.

A pribicsevicsvői önkéntes tűzoltóegylet zászlószentelési ünnepélye. Noviszadról jelentik: A pribicsevicsvői önkéntes tűzoltóegylet május 28-án zászlószentelési ünnepélyt rendez, melyre az ország összes tűzoltóegyleteit is meghívja.

Plamen
egyetlen kipróbált fa- és szénalágyujtó-szer 2818

Harcias menyecskék. Szomborból jelentik: A Csonoplya község határában levő Fernbach-szálláson Mészáros Istvánné és Lökös Ferencné béresasszonyok összeveszték Tóth Andrásné fiatal béresasszonnyal, akire féltékenyek voltak. Szerdán délután a két béresasszony megvárta a munkából hazatérő Tóthné és vasvillával és husángal úgy összeverték, hogy súlyos sérüléseivel kórházba kellett szállítani. A csonopljai csendőrség a két harcias asszony ellen megtette a feljelentést a szombori ügyészségnél.

Lábizzadást azonnal megszüntet
ANTISUDORIN!
Kapható a
Szent Teréz Városi Gyógyszertárban
Mr. J. Richter, Subotica
Jelačeva 9 10703 Telefon 5 80

Előadás a növényvédelemről. A Fel-sőbácskai Szőlősgazdák Egyesülete vasárnap, április 22-ikén délelőtt 10 órakor a Lika-mozi (volt Hungária) udvari nagytermében a modern növényvédelemről ismertető előadást tart, amelyre a nemtagokat is meghívja. Az előadáson a szőlősgazdák legfontosabb érdekei kerülnek ismertetésre, amiért is ajánlatos, hogy azon a szőlősgazdák minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Nyilvános árlejtésen adják ki a Rudics-uccai árusító helyeket. Evtovics Mátyás dr. Szubotica város javadalmi hivatali igazgatója nyilvános árlejtést írt ki a Rudics-uccai árusító helyek bérbeadására. Az árlejtést a város-láza 80. számú helyiségében április hó 26-án délelőtt kilenc órakor fogják megtartani. Az árlejtés feltételei ugyanott megtudhatók.

Hat havi fogház lopásért. Noviszadról jelentik: Jovanovic Vása bácskogradistei napszámos Vukelics Ljubomir gradistei, Mojzes Pál noviszadi és Bukinac Milán nadalji kereskedőktől különféle nyersbőröket lopott és a lopott árut értékesítette. A noviszadi törvényszék csütörtökön hat havi fogházra ítélte a tolvaj napszámost.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyúlós csukamájolajjal!
hanem adja nekik a kellemes ízű és illatú JEMALT-ot, amely malá'atartal-mánál fogva nagy táperővel bír, könnyen emészthető és az étvágyat fokozza. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában 11720-2

KINTORNA

A térti: Ment már maga nálam csu-nyább emberrel is!

Semmi válasz.

A térti: Ment már maga nálam csu-nyább emberrel is!

A nő: Hallottam először is, csak gondolkoztam, igaz-e?

*

A moziban beszélget két néző:
— Érdekesek ezek a lassított felvételek.

— Tévedsz, ezek nem felvételek, a film címe: »Hivatalnokok munkában«.

*

A zeneszerző meghívást kap Proccné-től egy fontos megbízásra. Megjelenik a házban és megkérdi, hogy miért hívták?

— Szeretném, édes mester — mondja Proccné — ha egy dalt komponálna az autódudám számára!

*

Súlyos testi sértéssel vádolva áll a tanyai ember a bíróság előtt. Nem igen tud védelmére semmit se felhozni, mert alaposan elagyabugyálta a szomszédját. A bíró kérdésre egyre csak azt hajtogatja, hogy a kérdéses időben otthon tartózkodott, nem is lehetett abban a korcsmában, ahol a csetepaté lezajlott.

— Van erre tanuja? — kérdi a szigoruan a bíró.

— Nincs kérem.

— Hát akkor mit beszél?! Ügyvédet se hozott magával?

— Nem én kérem.

— Kellett volna ilyen súlyos vádnál.

— Nem találtam kérem.

A bíró kénytelen nevetni.

— Nem talált ügyvédet? Nem csodálom, mert igen kevés ügyvéd van. Hát akar egyet?

— Hogyne kérem.

— Hát mingyárt szünetet rendelék el, akkor aztán menjen el az ügyvéd urak szobájába és ott válasszon.

Az atyafi néz-néz, gondolkozik egy kicsit, aztán így szól:

— Tekintetes bíró ur, nem választhatnék én inkább két tanut az ügyvéd urak közül?

SZÍNHÁZ

A szuboticei Népkör műsoros tea-estélye a kultur-alap javára. A Népkör vigalmi bizottsága április 21-ikén szombaton este nyolc órakor zártkörű műsoros tea-estélyt rendez táncal egybekötte.

A Wiener Sängerknaben énekkarának noviszadi hangversenye. Noviszadról jelentik: A Szloboda nagyterme régóta nem látott annyi nézőt, mint szerda este, amikor a Wiener Sängerknaben énekkara tartotta hangversenyét a noviszadi Ingenkenyer-egyesület rendezésében. Az énekkar bemutatta Josef Haydn »A patikus« című operáját, melyet Müller Henrik tanár, a gyermekkar karnagya dolgozott át. A gyermekénekesek bámulatos összjátéka és kiváló zenei képzettsége olyan tökéletes előadást produkált, amely sokáig emlékezetes lesz a noviszadi közönségnek. Nemkülönbön frentikus sikert váltottak ki a világi és egyházi énekkarok, különösen Grieg Solveyg-dala, Goller »O quam suavis est« című egyházi dala, Glück »Der Wanderer in der Sägemühle« és Flegler »Marienfahrt« című egyházi dala, amelyeket meg kellett ismételnük és a közönség nem telt be a páratlan zenei és művészi élvezettel. Az Ingenkenyer-egyesület fáradhatlan elnöknője, Kohn Gyula Józsefné újból hálára kötelezte Noviszad közönségét, hogy ezt a ritka élvezetes művészi estét megszerezte a számára.

SPORT

Budapest csapata megkapta a beutazási engedélyt A játékosok szombaton este érkeznek meg Suboticára

Napokig tartó bizonytalanság után csütörtökön kedvezően dőlt el a Budapest-Szubotica nemzetközi mérkőzés sorsa.

Csütörtökön a budapesti jugoszláv követségre megérkezett a belügy-miniszterium engedélye

és a követség még a csütörtöki nap folyamán vizumozta is a budapesti játékosok utlevelét. Ezekután minden akadály elhárult a mérkőzés lejátszása elől és Budapestről érkezett jelentés szerint a magyar főváros reprezentatív csapata Fluss György dr. szövetségi funkcionárius kíséretében szombaton este hat órakor érkeznek meg Szuboticára.

A csapat Szubotican a következő végleges felállításban fog szerepelni:

Beneda — Kóvágo, Senkey I. — Remmcs, Volentik, Wilhelm II. — Jeckl, Auer, Kautzky, Bihámi, Himmer.

Szubotica csapatát a szuboticei alszövetség igazgatótanácsa a következőképp állította össze:

Sillis — Beleszlin, Held — Kopilovics, Weisz, Ördög — Inotay, Kikics, Kovács, Horváth, Slezák.

A mérkőzést, amely a SzAND-pályán kerül lejátszásra, Csajághy fogja vezetni.

Az »Alekszandar király« szuboticei lovaregylet 1928. évi programja. Az »Alekszandar király« szuboticei lovaregylet a napokban összeállította ezévi versenypogramját, amelyen három verseny szerepel. Az első versenyt augusztus ötödikén fogják tartani a szuboticei löversenyterén és ezen a következő számok szerepelnek: 1. Mezei futtatás. 2. Félvér kancák versenye. 3. Verseny a »Malagurszki Albe« díjért. 4. Tiszti akadályverseny. 5. Ügetőverseny. A második verseny augusztus 12-re van kitűzve és ezt Szomborban a következő programmal fogják megtartani: 1. Mezei futtatás. 2. Vigaszverseny. 3. Verseny a »Bácska tartomány« díjért. 4. Tiszti akadályverseny. 5. Mezei ügetőverseny (handicap.) A lovaregylet szezonját az október 21-iki szuboticei löverseny fogja bezárni és ezen a következő futtatások szerepelnek: 1. Mezei futtatás. 2. Vigaszverseny. 3. Verseny Szubotica város díjért. 4. Tiszti akadályverseny. 5. Mezei ügetőverseny.

Orth látszik. Budapestről jelentik: A Hungária rövidesen »bomba-csatársorral« lép a közönség elé. Orth, aki hónapokig betegeskedett, bejelentette az egyesületének, hogy április végén játszani akar. A kiváló csatár május 1-én a prágai Spárta ellen játszik először. A Hungária bomba-csatársora ez lesz: Opat, Konrad, Orth, Skvarek, Hirzer.

Helyi riport

Van egy álom, nem is tudom minek nevezni:
Két bácskistát szeretnék látni
Egy karsu SzAND-oliban evezni.

Konrad helyett Turai. Budapestről jelentik: Miután Konrad bejelentette a szövetségi kapitánynak, hogy vasárnap nem játszhat a csehszlovákok ellen, helyére Turait állították be a magyar válogatott csapatba, amelynek végleges összeállítása a következő: Weinhardt — Sternberg, Fogl III. — Pesovnik, Bukovi, Obitz — Ströck, Takács II., Turai, Hirzer, Kohut. A csehszlovák csapat ebben az összeállításban veszi föl a küzdelmet: Planicka — Hoier, Perner — Hajny, Kada, Carvan — Stepan, Swoboda, Silny, Puc, Kratochwill.

Az olimpiai előkészítő országos vívóverseny Noviszadon. Noviszadról jelentik: A beogradi vívóegyesület és a noviszadi Juda Makkabi együttesen rendezik meg Noviszadon vasárnap az olimpiai előkészítő országos vívóversenyt, amelyen az ország összes számottevő vívói, számszerint mintegy harminchatan vesznek részt. Ujabbban Kikindáról benevezett Zsvkovic Ivan mérnök. A noviszadi NAK több vívója is részt fog venni az első reprezentatív országos vívóversenyen, amellyel kapcsolatban Petschauer Attila, »a legjobb magyar vívó«, dr. Gombos Sándor Európa kétszeres bajnoka és az osztrák vívók legjobbjai mutatnak be klasszikus vívást. A rendezőség megállapította a nagyszabású sportünnepély részletes programját. A vívók szombaton este és vasárnap délelőtt érkeznek. Szombaton este a Szlobodában ismerkedési estély lesz. Ugyanakkor lesz a gráci Hakoah labdarugó csapat ünnepélyes fogadtatása is. Vasárnap délelőtt tíz órától egy óráig a Szloboda nagytermében bonyolítják le az országos vívóverseny elő-

mérkőzéseit. Délután fél három órakor a városháza közgyűlési termében megkezdődik az országos vívószövetség. Délután három órakor a Karagyorgye-pályán labdarugó mérkőzés lesz, fél öt órakor a gráci Hakoah elsőosztályú bajnoki csapata és a Juda Makkabi nemzetközi barátságos mérkőzés lesz. Este fél kilenc órakor a Szloboda nagytermében tartják meg a nemzetközi vívóakadémiát, amelyen Petschauer Attila, dr. Gombos Sándor, dr. Thalhofer József és Strassmann Fritz osztrák bajnokok, továbbá az országos vívóverseny első három helyezetteje vívóakadémiát mutatnak be. Utána a Szlobodában minden részéről szokatlan nagy érdeklődés nyilvánul meg. A vívóakadémiához és az országos vívóversenyhez belépőjegy csak a Bácsmegeyi Napló noviszadi fiókjánál, Vilson-tér 7. (telefon 25-80.) kaphatók.

Az SzMTC Vrbászon. A szuboticei vasascsapat vasárnap április 22-ikén Vrbászon barátságos mérkőzést játszik a VSC-vel. A szuboticei csapat Bakacsival, az új centerrel áll ki a mérkőzésre. Tekintve, hogy a bajnoki mérkőzés eldöntetlenül végződött, a két csapat közt érdekes és erősen küzdelmes játékra van kilátás.

A szuboticei lövészegyesület közgyűlése. A szuboticei lövészegyesület április 22-ikén délelőtt fél tízkor a Tiszti Otthon helyiségében Dimitrijevic Milivoj tábornok elnökle alatt évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés napirendje: igazgatóság és választmány választása. Jelentés a múlt évi munkáról és indítványok.

Cudar idő!

Ilyenkor támadja meg az embert a reuma, csuz és a zsába. Ne felejtse el, hogy ilyen bántalmak esetén az

Aspirin-tablettát

biztosan megsegítik. Csillapítják a fájdalmat és elősegítik a húgysav kiválasztását. Követelje azonban az eredeti, »Bayer«-csomagolást, a kék-fehér-piros szavafossági jeggyel.

KÖZGAZDASÁG

Borkiállítás Beogradban. Noviszadról jelentik: Beogradban április 22-től 25-ig tartják meg az első országos jellegű borvásárt és borkiállítást, amelyre több mint kétezer kiállító jelentkezett ötezer üveg különböző fajtájú bortal. A borkiállítás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A borvásár és kiállítás látogatói az ország egész területéről féltár kedvezményben részesülnek. Az erre jogosító igazolványok az összes tartományi és járási mezőgazdasági előadónál, a kiállítás bizalmiférfiainál, továbbá a beogradi szerbiai mezőgazdasági egyesületnél, Nemanjina-ul. 11. tizenkét dinárért kaphatók. A borkiállítás látogatói tíz dináros helépedíjat fizetnek és jogosítva vannak valamennyi kiállításra került bort megkóstolni. A kiállítást április 22-ikén délelőtt kilenc órakor nyitják.

A noviszadi kereskedelmi és gyáripari kamara plenáris ülése. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara április 27-ikén plenáris ülést tart.

Emelkedik a széna ára. Beogradból jelentik: Széna iránt igen nagy kereslet mutatkozott. Bár az árak az utóbbi napokban egy kissé hanyatlottak, de ennek a nagy kínálat volt a tulajdonképeni oka. Száz kilónként 150—160 dinárt értek el a szénakereskedők. A szalma ára már hetek óta ugyanaz volt az egész országban; száz kilónként 55—60 dinárt értek el a szalmakereskedők.

Jugoszláviai csődök. A hitelezővédegyület hivatalos lapja a következő csődöket közli: Traun Anic, Maribor, Muzsics Antal Szubotica, Stoćics Borivoj Beograd, Keltar J. C. Ljubljana, Dogsa Anton Ormoz, Stefanovics Alekszander Nis, Anicics Szvetozár Loznica, Gjokics Alekszandar—Grdelica, Svrzics Konstantin Varvani, Zaklovac György Beograd, Altaros Márkó Beograd, Todorovics Milisav Cicevac, Petkovics Vofiszlav és Koszara Cicevac, Jovanovics Sztojan Negotin, Stankovics Dusan Pozarevac, Elina Sukri Hadji Veles, Muzurovics Smajilo Plevlje, Jovic Dragutin Negotin, Panics Alekszandar Pozarevac, Jovanovics Szima Sabac, Marics Milan Paracsin, Cerovics Milan Alekszandrovac, Pijevics Gjendics Csacsak, Spasovics Petar Sabac, Antonics

Dumas: A nyakék

című regényének szétküldését megkezdjük. A mai postával a következő városokba és községekbe küldjük a könyvet:

Temerin, Telečka, Svetozar-Miletić, Suza, Stari-Sivac, Srpski-Padej, Veliki-Bečkerek, Skorenovac

A regény elismervény ellenében a **BÁCSMEGYEI NAPLÓ** elárusítóinál átvehető

Milorad Sabac, Gyricsics Lyubomir Sabac, Milojkovic Miloje Parocsin, Abduronman Murdez Pecs, Veljkovic Milutin Beograd, Jeremics Ilija Beograd, Vujics Spasojc Vrcsin, Honigsberg Eduard Zagreb, Cevovics-Eichstätt Branislav Beograd, Marjanovics Borisav Lazarevac, Markovics Rada Csacsak, Tavcar Neza, földbirtokosnő Poljane, Stefanics Lila magánzó Hrastnik, Lavrics Ivan Toplice, Robina Pongrac Farnavasi, Ertl Blazkis, Gersah József és Jozefa Delinarc, Donos József Murskasubota.

Könnyítések faszén szállítására. A közlekedésügyi miniszter április végéig terjedő érvénnyel a szarajevói vasuti igazgatóságnak azt a kedvezményt engedélyezte faszén termelő állomásain feladott faszén továbbítására, hogy a faszén két tiztonnás, vagy ennél nagyobb raksúlyú kocsiba rakható. Az ilyen módon megrakott két kocsit egy fuvarlevéllel adható fel, fuvardíjat pedig csak egy kocsit után számíthatnak. Ez a kedvezmény azonban csak a Bosanski Brod és Uzice Vardiste állomásokon át továbbított küldeményekre érvényes.

A tojás ára. Beogradból jelentik: A tojáspiacon a husvéti ünnepek ellenére nem volt nagyobb árhullámzás. A tojás árak darabonként 0.90—1.10 dinár között variálódtak. Svájc és Németországban ládáknként 140—148 svájci frank volt a tojás ára, viszont Olaszországban ládáknként 500 lírát fizettek a jugoszláv áruért.

TŐZSDE

Zürich, április 19. (Zárlat.) Beograd 9.1325, Páris 20.425, London 25.3275, Newyork 518.65, Brüsszel 72.45, Milánó 27.37, Amszterdam 209.30, Berlin 124, Bécs 73, Szófia 3.74, Prága 15.37, Varsó 58.15, Budapest 90.60, Bukarest 3.24.

Zagreb, április 19. (Zárlat.) Páris 22271—22471, London 27703—27783, Newyork 5665—5685, Zürich 109350—109650, Milánó 29868—30068, Amszterdam 228875—229475, Berlin 135650—135950, Bécs 79797—80097, Prága 16799—16879, Budapest 99072—99372.

Szombori terménytőzsde, április 19. Buza Bácska vasut 347.50—352.50. Rozs Bácska vasut 71—72 kilós 320—325. Zab Bácska vasut uz. 252.50—257.50. Árpa, takarmányi, 61—62 kilós 260—265, 63—64 kilós 270—275, tavaszi 65—66 kilós 290—295. Új tengeri Bácska vasut pt. 260—265. Bab, fehér nem válogatott 5—7% 410—420, fehér válogatott 430—440. Liszt Ogg 465—485, 0g 465—485, 2-es 445—465, 5-ös 425—445, 6-os 365—385, 7-es 315—335, 8-as 225—235. Korpa, finom 220—225. Irányzat szilárd.

Noviszadi terménytőzsde, április 19. Buza: bácskai 78—79 kilós 2% 352.50—357.50, bánáti 78—79 kilós 2% 350—355.

Árpa: bácskai tavaszi 64—65 kilós 295—300, Zab 252.50—257.50. Tengeri: bácskai 267.50, bánáti 267.50—270. Liszt: 0g és 0g bácskai 477.50—487.80, 2-es számú 457.50—467.50, 5-ös 437.50—447.80, 6-os 397.80—407.50, 7-es 332.50—342.50, 8-as számú 237.50—242.50. Korpa 227.50—232.50. Bab 400—410. Irányzat szilárd. Forgalom 153 vagon.

Budapesti értéktőzsde, április 19. Magyar Hitel 84, Osztrák Hitel 50.40, Kereskedelmi Bank 111, Magyar Cukor 192.5, Georgia 14.8, Rimamurányi 106.5, Salgó 65.7, Kőszén 806, Bródi Vagon 25, Beocsini Cement 240, Nasici 180, Ganz Danubius 171, Ganz Villamos 150, Roskányi —, Athenium 29, Növa 50.2, Levante 25, Pesti Hazai 214. Irányzat üzletelen.

Budapesti gabonátőzsde, április 19. A gabonátőzsde irányzata megszilárdult és főleg a buza és rozs drágult. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza májusra 33.48—33.60, zárlat 33.52—33.54, októberre 31.38—31.48, zárlat 31.46—31.48, rozs májusra 32.90—33, zárlat 32.94—32.96, októberre 26.72—26.82, zárlat 26.80—26.82, tengeri májusra 27.70—27.78, zárlat 27.76—27.78, júliusra 28.54—28.60, zárlat 28.54—28.56. A készrúpiacra: Buza 33.35—34.85, rozs 32.65—32.85, zab 33.75—34.25, tengeri 27.40—28.25, korpa 23.75—24, árpa 30—31, sörárpa 32—34.50, köles 28.50—30.50.

Budapesti állatvásár, április 19. A vágómárhavásárra 960 állatot hajtottak fel. Árak kilónként élősúlyban: Ökör jobb 88—112, kivételesen 124 fillér, közepes 72—86, gyenge 50—70, bika jobb 90—100, közepes 76—88, gyenge 64—72, bivaly 64, tehén jobb 78—100, kivételesen 112, közepes 66—76, gyenge 48—64, kicsontozni való marha 30—46, nővendékmárha 64—96 fillér. A sertésvásárra 2800 állatot hajtottak fel.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 256 (—1), Apatin 334 (—3), Bogojevó 332 (—5), Noviszad 302 (—6), Zemun 332 (—10), Szmederevó 408 (—2), Orsova 358 (—4). Dráva: Osziyek 188 (—2). Száva: Mitrovica 353 (—1), Beograd 290 (—4). Tisza: Becsej 364 (—6), Tittel 393 (—3).

Benedek Marcel Hamlet tanár úr

(43)

— Igen, sajnálatraméltó volt. Én Margit sorában a magamét is sirathattam: de a nyíltságában, hangosságában, hisztériás kitörésében volt valami olyan félelmesen közönséges, olyan paródia-szerű, hogy nekem a hátam borsódzott belé. Csodálom, hogy Kertész Tamás meg nem szaladt... Legkevésbé Kálmán barátomra hárított az egész. Ami kellemetlen lett volna, neki, azt hallatlanná tette s tovább szidta a leányát a hálátlanságáért. Csak akkor csöndesedett el, amikor kijelentettem, hogy az esküvő napján a fiatalokra iratom az almakereki uradalmat. Kertész uram önérzete ágaskodott, de én keményen a sarkamra álltam. Margitot azzal igyekeztem lecsendesíteni, hogy a leánya éppen most menekült meg az ő tragédiájától: attól, hogy boldogtalan legyen egy nem nekivaló férj oldalán. Így lett valahogy vége ennek a zűrzavaros jelenetnek. Másnap, az almakereki uradalom hatása alatt, Kálmán buzgón nekilátott, hogy hamarosan elintézzem minden formáságot. Vasárnap megvolt dispenczióval az esküvő. Én voltam a menyasszony tanúja, az én karomon ment a templomba, éppen mint az édesanyja...

— Szegény, édes fiam!

— Ne sajnáljon, anyám... Jól van ez így. Aztán Margiték beköltöztek Kolozsvárra a Kálmán szüleihez, én pedig felkísértem a fiatalokat Festig, felültettem őket a párizsi vonatra, sok szerencsét kívántam a Trisztán-monda tanulmányozásához... aztán szépen hazamentem János-sal a Borz-uccába... és máig is élünk...

— Egyedül, ismeretlenül...

— Egyedül, ismeretlenül. Elszakítottam min-

den köteléket a lelmem és a világ között. Érdy Ferenc utolsó verseit a tűzbe dobtam és a Szemlében elparentáltattam az elhunyt költőt. Szép cikket írtak róla. Nemsokára a Kisfaludy-társaságba is mást választottak helyette. Ezt az egy helyet nem hagyhattam örököül Kertész Tamásnak, más foglalta el. Sohasem jártam életemben a Kisfaludy-társaságba, de halálom után elmentem és meghallgattam a rólam szóló emlékbeszédet. Tanulságos volt. Megtanultam belőle, hogy ne legyek hű a verseimre. A szónok dicsérte, magasztalta őket, de az az ember, akit a versekből kihámozott, mindenkihez hasonlított, csak hozzám nem. Azokban a versekben csak egy ember látott meg engem: édesanyám.

— Mert én minden vonásodat végigcírógattam a szememmel... De beszélj hát tovább, fiam.

— Mit mondjak még, anyám? Mit mondhatok még? A tudományos dicsőség, az Institut, a Royal Society? Megválasztottak, aztán háború jött, s kidobtak, újra bevettek... Fontosabb ennél, hogy Kertész megírta a Trisztán-könyvet, magántanár lett, aztán rendkívüli tanár, s amikor nyugalomba mentem, át tudtam neki adni a katedrát... Derék fiu, minden munkájában mesterének emleget.

— És Margit? És Lilla?

— Margitot nem akartam látni többet és nem is láttam. Ma már igazán öregasszony. Az ura közben államtitkár is volt, nagy politikus, vagyont is szerzett... Mondják, hogy még mindig emlegeti, mennyire hálás nekem... A feleségével jól élnek, de azért állítólag máig is vannak kis barátói...

— Ó, ó! Dehát Lilla?

— Ritkán látom őt is. Minden születésnapomra virágot hoz. Idővel bemutatta a gyerekeit is. Két fia, két leánya van. Azok is nagyok már. Szépek a leányai, de azért ne féljen, anyám... egyikbe sem fogok belészeretni.

— Megöregedhetett már Lilla is.

— Most majdnem annyi idős, mint én voltam, amikor... De ma már nem öregszenek olyan hamar az asszonyok. Csak látná, édesanyám, a nagy gyerekei közt, kurta hajjal, térdigérő szoknyában...

— Hát bolondok a mai asszonyok?

— Dehogyan bolondok, anyám. Olyan bölcsök, amilyen én sohasem tudtam lenni: vigyáznak legnagyobb kincsükre, a fiatalságra. Lilla meg éppen nem bolond. Megvan mindene, amit én adhattam volna neki. Professzorné, méltóságos asszony, — mert azóta a professzorok is méltóságosak ám, — gazdag is... és szép, szerelmes ifjúsága volt, négy gyereke van...

— És te, fiam, te?

— Én elvégeztem becsülettel a magam munkáját. Azt is, ami a köznek szólt, azt is, ami magánügy. Attól a naptól fogva, hogy Kertész megkapta a katedrát, nincs több dolgom a földön. És mert az Uristen még mindig nem szólít magához, hát legalább eltűnök az emberek közül. Bucsuzni jöttem, édesanyám.

— Bucsuzni?

— Igen. Élve nem jövök ide többet. Végrendeletben meghagytam, hogy akárhol halok is meg, a világ másik végéről is szállítsák ide a testemet. De most elmegyek. Nem tudom egy helyben összezsugorodva viselni a szenvedést, hát megsétáltatom a világban. Még ma vonatra ülök és megyek, amíg tengert nem találok. Aztán hajóraszállok és nekivágok az óceánnak. Mind-egy, hogy merre. Többet nem fognak hallani rólam, amíg élek. Én pedig nem fogok többé akar-kozni: nincs mit, nincs miért. Isten vele, édesanyám. Álmodjék csöndesen, nyugodtan, amíg vissza nem térek. Velem már semmi baj nem történhetik.

Vége.

NYILT-TÉR

Figyelmeztetés!

Feleségem Tóth-Bagi Mátyásné, szül. Keczei-Mészáros Rozália több mind egy hete tölem önkényesen eltávozott és magával vitt 2 darab aláírással ellátott nagyobb értékű váltót és kötvényeket. Figyelmeztetek mindenkit, hogy aláírással ellátott költetlen váltókat senki ne váltsa vagy azokra kölcsönt ne adjon, mert azokért felelősséget nem vállalok.

Csantavir, 1928. aprilis 18.

Tóth-Bagi Mátyás
Csantavir.

Nyilatkozat

A *Bácsmegyei Napló* tek. Szerkesztőségének. Alábbi nyilatkozatot elküldtem a »Narod« szerkesztőségének, Noviszadra, de mindeztideig nem közölte le, így tehát Önöket kérem, hogy sziveskedjenek azt b. lapjukban leadni:

A »Narod« szerkesztőségének, Noviszad.

Lapjuk márc. 18-iki számában, a 4. oldalon, a 2. és 3. hasábon »Radikális reski načelnik u Novoj Kanjiži na poslu« cím alatt megjelent egy cikk. Ezzel kapcsolatban a sajtótörvény 26. és 27. szakasza értelmében kérem leközlöni alábbi válaszomat. Zárics Száva vaskereskedő, jelenleg novakanizsai nemzetgyűlési képviselő rágalmaira.

A jelzett cikket dr. Setyerov Szlávko is aláírta, de neki nem is akarok válaszolni, mert tudom, hogy a cikket Zárics Száva ur rábeszélésére és fondorkodására írta alá, mert hát Zárics Száva ur mindenestre úgy vélte, hogy csupán az ő, mint kevésbé ismert ember aláírása, nem tenne semmi hatást.

Csodálkozom, hogy dr. Setyerov Szlávko ur, akit becsültem korábbi értékes közéleti tevékenységéért fogva is, meg mint boldogult atyám volt tanítványát is a karlovci gimnáziumban, engedte magát annyira befolyásolni, hogy Zárics Szávanak ezeket a kvalifikálatlan kirohanásait aláírja, amelyekre nem is reagálnék, ha azokat nem dr. Setyerov Szlávko írta volna alá.

A járási választmány költségvetése 338.580 dinárt tesz ki és ebből az összegből mindössze 80.000.— dinárt fordítottak a főszolgabíróóság épületének megvételére, amiből kitűnik, hogy ez a cikk már a kezdetől fogva tendenciózus. Aki meg akar győződni, jöjjön a járásba.

Az »első kérdés«-re kijelentem: Először, hogy a járási főnökség házáat a Főispán Br. 9101/927. számú jóváhagyása alapján vették meg és pedig Novakanizsán, mivel maga Zárics Száva ur is, levélileg a választmány egyik tagja útján azt a kívánságot nyilvánította, hogy a járási főnökség maradjon Kanizsán és ne költözzék el Obilicevóba. A házat nem én vettem, hanem az egész járási választmány és a vételt a választmány kilenc megválasztott és megerősített tagja per-fektuálta. A megvett házból négy szoba és egy előszoba felhasználtatott a járási főnökség számára és ugyanannyi magánlakásnak. Az állam fizet lakbért a választmányok és ugyancsak a lakásomért, úgyhogy a választmány a ház után állandó hasznót huz lakbér formájában. 2. Nem igaz, hogy 5.000 dinárt adtak ki a járási főnök napidíja címén, amiről irodámban bárki meggyőződést szerezhet a hivatalos könyvekből. 3. Mint minden bánáti járásban, úgy itt is a főispán ur 3578/928. sz. engedélyezése alapján minden hivatalnoknak járt faátalány (fapénz). 4. Br. Bruder a megvevében a vele kötött szerződés és az 1928. II. 12-i 3578. sz. főispáni jóváhagyás értelmében kártérítési előleg gyanánt kapott 4.000 dinárt. 5. Grujics, itteni jegyző ur, a választmány jóváhagyásával az elkészített szerződések után az érték 1%-át kapta, mert ha nem ő készítette volna a szerződéseket, akkor ügyvéddel kellett volna csináltatni azokat és pedig mindenesetre drágábban. 6. Saját szükségletemre a fát a magam pénzéből vásároltam, amiről az itteni Löbl fakeskedőnél mindenki meggyőződhetik.

Ad »második kérdés«. Ez év febr. 1-én Novakanizsán a községi választáson jegyzővé választották Al. Stojanovicot és én az ülésen konstatáltam, hogy többsége van, de miután megválasztása ellen két a törvényen alapuló felelkezés lett benyújtva, megsemmisítettem a választást, amint hogy mindenki más is semmisenk nyilvánította volna, aki a községi törvényt és szabályrendeletet ismeri. Végzetemert helyben hagyta a felsőbb hatóság is. Grujics ur jelenleg is csak ideiglenes jegyző, amíg választásra nem kerül a sor s az új jegyző megválasztása nem lesz jogerős.

Ad »harmadik kérdés«. Annit válaszolhatok, hogy nem szép meggyanusítani dr. Zubkovic jogi referens urat azzal, hogy az én érdekeimben dolgozott volna, sőt, mondhatom, hogy Zubkovic ur politikai ellenfelem és akkor nap Zárics ural volt, de hiába. Zárics uram, ha egyszer Zubkovic ur nem tud úgy elbánni valakivel, ahogy azt Ön szeretné. Dr. Zubkovic urnak az én jelenlétében ki kellett hallgatni a tanukat, mert nem a háboru utáni hirtelen megzavargodás vádjával illettek, hanem az Ön politikai gyűlölködéséből kifolyólag. Rágalom, hogy egy napon négy napidíjat huztam volna, amiről Ön is bizonyára meggyőződött, amikor Zubkovic ur meghízyonosodott róla a hivatalos aktákból. Tudni kell azt is, hogy a járási főnök nem ellenőrizheti felelvalójának működését.

Vidakov Zsiva községi bírót a járásbíróóság feljelentésére felfüggesztették állásától, miután a szerb büntetőtörv. 104. szakasza szerint vád alatt állott és mihelyt felmentették, az Önök hatalmas közbenjárása nélkül vissza lett helyezve állásába.

Amikor a csokai községi előjáróságot megválasztották, a radikálisoknak volt 20 jogszerinti szavazója, a demokratáknak 16, egy beteg fekdűt és a földmivészpártiaknak 4, tehát az erőviszony 20:20 volt. Midőn

a közigazgatási bíróság a községi orvos választójogát megsemmisítette, az orvos később nem is szavazott.

A banatskijarandjelovaci jégkárosultak részére a földművelésügyi miniszter ur küldött 60.000 dinárt, a mely pénz felosztásáról (az én javaslatomra) a két radikális-, két demokrata-, két földmivészpárti, valamint két dobrovoljac-tagból álló bizottság határozott, a község-házban, nem pedig a radikálisklubban. Én a felosztásnál nem is voltam jelen, amiről tanuskodik az Önök elnököknek és a párt alelnököknek. Babics Al-nak és Pekarov P-nek, Ban. Arandjelovac, kezeim közt levő nyilatkozata, amelyben kijelentik, hogy a pénz nem 3-4 nappal, hanem majdnem egy hónappal a választás előtt osztott ki. Mit csinált Zárics ur, amikor ezt állította? Steiner Zoltán és Ungár urak ez év márc. 23-án kijelentették a község-házban, hogy én őket nem fenyegettem meg arra az esetre, ha a radikálisokra szavaznak s ebben a kijelentésben megjegyzik, hogy már évek óta tagjai a radikális pártnak, továbbá, hogy politikailag érett emberek, akiket nem kell ösztökélni, hogy ide — vagy oda szavazzanak.

Ami a szanádi és potiszki-szvetinikolaj jegyzőválasztást illeti, ezeket a választásokat a Pravilnik Br. 15300/927. értelmében semmisítették meg. A potiszki-szvetinikolaj jegyzőt most épen én erősítettem meg állásában.

Rágalom olyat állítani, hogy én gyakran leiszom magam és hangoztatom, hogy nekem Setyerov és Zárics képviselő urak nem árthatnak semmit, amíg Rajics ur főispán és hogy ugyszólván a köpöladákban keresem a »képviselőket«. Kérem Önt, ne beszéljen többszámaban magáról, hanem csak egyszámaban. Kijelentem, hogy Ön, Zárics ur nem tehet ellenem semmit, de én tehetnék Ön ellen, hogyha lemondana az immunitásról (éljen az immunitás!) ezen rágalmak miatt, valamint az Ön krszturi és novakanizsai jegyzői működése miatt (emlékezni fog rá, hogy miért) amit azonban most még nem szándékozom nyilvánosságra hozni.

Novakanizsa, 1928. aprilis 7.

3938 Kolarovics Szv. Dusdn járási főnök.

Magyar vizum nem szükséges

Kedvezményes vasúti utazás
Budapestre és vissza

1928. aprilis hó 23-tól május hó 7-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50%-os kedvezményel adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak ezen idő alatt a Budapestre és vissza való utazásra lényeges vasúti díjmérséklések alkalmaztatnak.

A vizumnélküli utazásra, a vasúti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából adatnak ki és az igazolványok a kiállítás kétszeri megtekintésére is feljogosítanak. (1928. aprilis 28-tól május 7-ig.) Ezen igazolványok 40 dinár és portó beküldése ellenében kaphatók a *Bácsmegyei Napló szuboticaí, noviszadi, velikibeckereki és szombori kiadóhivatalaiban, Hirlap kiadóhivatalában*, nemkülönben:

Szubotican: a Kereskedők és Gyárosok (Lloyd) Egyesületében, az Általános Hitelbanknál és a Közgazdasági Banknál, Radio Reklam Jugoslavija.

Noviszadon: az Agrária Szövetkezetnél, Kereskedelmi és Iparbanknál, a Putnik Utazási Irodánál, Hoffher és Schrantz, Lusztig Bankház és Merkur Bank.

Velikibeckereken: Takarékpénztár.

Szomborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Bácskai Gazdasági Egyesület.

Pancevón: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Népbank R.-T.

Topola: Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél és Bácsstopolai Takarékpénziárnál.

Novivrbas: Takarékpénztár R.-T., Mezőgazdasági Bank.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szetai Gazdakör, Novoszel János útkár.

Kula: Hitelbank R.-T.

Velika Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Odzsaci: Hódásági Takarékpénztár.

Csakovec: Horvát Általános Hitelbank.

Sztari Becsaj: Potiska Banka.

Vrsac: Szerb Iparbank R.-T. és Szalay ügynökségnél.

Beogradban: »Putnik« Utazási Iroda, Hálókocsi Fárságh. Bank és Kereskedelmi R.-T. (Terazija 5.), Utlevelhivatal és Magyar Kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya (Palata Akademia Nauka, tel. 20—23)

Diszkertek,

villa- és utvári kertekre speciális tervezéssel készítenek, egy-szintén kertek állandó gondozását vállalom

Szőlőtelepítést

felele szőlőfajták, más tartalmu agyagos földben, filoxera-ellenálló 2-3 év s legjobb amerikai alajára oltott or-és cseme-gesző fajtákra, az ország bármely részén telepítenek.

Vágó Gyögy műkertész

Subotica, IV., Bene Sudarovicava ulica 28

3235

Kovács Antal-féle téglagyár bérlelje

Hermann Vilmos, Subotica

ajánl legolcsóbban mindenfajta építő

TÉGLÁT

chamotte-téglát és -ízűtet saját ipar-ványán waggonba rakva,

valamint Subotican az építkezés helyszínére szállítva, kedvező fizetési feltételek mellett

Levél- és táviratcím:

Hermann Vilmos Subotica

Telefon: 6-68

A régi és elismert Dr. Lehmann-féle vároilarc- és kézikendő és krém

5211. szám alatt törvényesen védve. Bőrebeli minőségben, éjszakai használatra szántartamu, nappali használatra szántalan (krém) arcvíz, szappan és puder 3 szubon. — Eltávolítja a szpilóket, műfoltokat, pa-tanások, bőrtakát (mitte-sser) és az összes bőrtisztítási anyagokat. Kenőcs 12 dinár, krém, arcvíz, szappan és puder darabonként 10 dinár. Egyedüli raktár az egész S. H. S. Királyság területén:

Jugović gyógyszerár, Noviszad

Postai szétküldés. Törvényesen védve az ipari jogokat védő hivatal által. Órizzkedjék az ártalmas utánzatoktól. Viszonteladónak engedmény 1967

Legmodernebb női retikülök, férfi pénz-és cigarettaszivartárok, aktatáskák, utazóbőröndök gyári raktára leszállított árak mellett!

Schlager Henrik

speciális bőröndös és bőraru-üzlete

Subotica, Aleksandrova u. 1. szám

Ócskavasat

fémeket: rezet, cin- ket, vörörszet stb., rongyot, öntvényit, a legma asabb áron vesz **WEISZ BELA** Noviszad, Kalvin ul. 11. Mesott törli rongy kapható

Sombori juhurtó 1840 Csak akkor jó, Ha az Cirilovtól való. Szállítja **M. Cirilov, Sombor**

Prima étkező hagymát

egyiptomit és 1-a étkező burgonyát nagyban legolcsóbban szállít **Kuntner Jakab** Sombor 3931 Tel. 155

HA könyvszakértőre lesz szüksége, írjon: **BORBÉLY L., Nov'sad, Porta'iók 75**

FIGYELEM! BEOCSINI

Ha épít, csak elismert, jó minőségű portland cementet használjon. Kapható: **RÉVAI ADJLF-nál Subotica,** Szent István 2. Telefon: 551 1941

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajokkal és készletekkel legolcsóbban szállít **LEOPOLD SAMUEL, SENTA** modern előnyom- és szerkesztési gyára

Relief-íestés tanítása

az összes hozzávaló fasírtkek, porok és készletek kaphatók 046

Jégszekrények

mészárosok, há-tések, vendéglősök és magánháztartások részére legolcsóbb forrasztás, előszárazított kivitel!

Milošević Veljko

Kérjen árjegyzéket! Sombor, Zlatna greda 2

Hol vásárol

a vidéki Suboticán

RÁDIÓ

KONRATH D. D.

RÁDIÓKÉSZÜLÉKEI

OLCSÓK, JÓK, MEGBIZHATÓK

AUTÓ- és RÁDIÓ-
AKKUMULÁTORT

készít és javít — Akkumulátor alkatrészek és villanszerelés
anyagok gyári áron kaphatók

VLADISLAV WILHELM
villamosvilágítási és erőátviteli vállalat, Pašića ul. ca 2

KERÉKPÁR

Dürkop-kerékpár
Dürkop-varrógép
Columbia-gramofon
S. Ad. Engl-nél, Rudić ul.

KÉP ÉS KÉPKERET

Szentszobrok, oltárok, szószékek és
teljes templomberendezések

F. BACHINGER

képeretező és aranyozó cégnél
Subotica, Aleksandrova ul. 13. B. Sudarevićeva 34

AUTO

Ujrendszerű autófényezés cseréivel!
Minden eddigi fényezésnél sokkal tartósabb!

Tapacirozás! Szerelési munka!
Jutányos árak!

Szkala Mihály

Oslobodjenja ul. (Senčanski put) 23

LAKÁS BERENDEZÉS

Minden igényt kielégítő BUTORT

legjutányosabban

ERDÉLYI ANTAL

butorárúházaiban vásárolhat
IV., B. Sudarevićeva ulica 4.

DIVAT

Kézmű- és divatárut

Pero Vujković

cégnél

mert a divatban ez az
üzlet vezet

RUHA

Női felöltők, esőköpenyek, raglánok,
férfi öltönyök és gyermekruhák

Eisler Izsónál

Parátok temploma során

Tavaszi RUHAJÁT még az idény beállta előtt
rendelje meg

OSZTROGONAC és KENEDIC

angol divatszabóknál

Cara Dušana ulica 1 (Urikaszinóval szemben)
Original angol szövetekből dus választék

CSEMEGE

Fűszer-, csemege-
és déligyümölcs-szükségletét

Kovács és Gelányinál

szerezze be — Rudics-kitérő

RÉZÁRU

Csiszár József

rézöntő- és gépműhelyében
Miloš Obilić ulica 9

Réz-, fém- és szoboröntvények készítése,
gépek javítása, díszöntvények, plakettek és
asztalosok részére enyvező bakok raktáron

NIKKELEZÉS

Galvanizálás Fémszínezés

AUTÓ

Uj-Fordját legelő-
nyősebben

WEIGAND & Co.-nál SZUBOTICA

Alkatrészek, Felkészítések, Gummik, Olaj és benzín,
Gumi és autójavító műhely

Jól jegyezze meg!

Üzlet-
megszüntetés
miatt

április 30-ig kiárusítás

Üzletmegszüntetés miatt a raktáron levő

- szépirodalmi könyveket
- tudományos műveket
- ifjúsági iratokat
- zeneműveket
- mindennemű papírárut
- iskolaszereket
- irodai cikkeket
- levelezőlapokat és
- levélpapírokat

a legolcsóbb áron kiárusítom

JUGOSLAVIJA

könyv- és papirkereskedő:
Strossmayerova ulica (HUSPIAC)

BUDAPESTI

NEMZETKÖZI

VÁSÁR

1928 április 28-tól május 7-ig

A MAGYAR IPAR BEMUTATÓJA!

Számos külföldi kiállító! vámszabadraktár

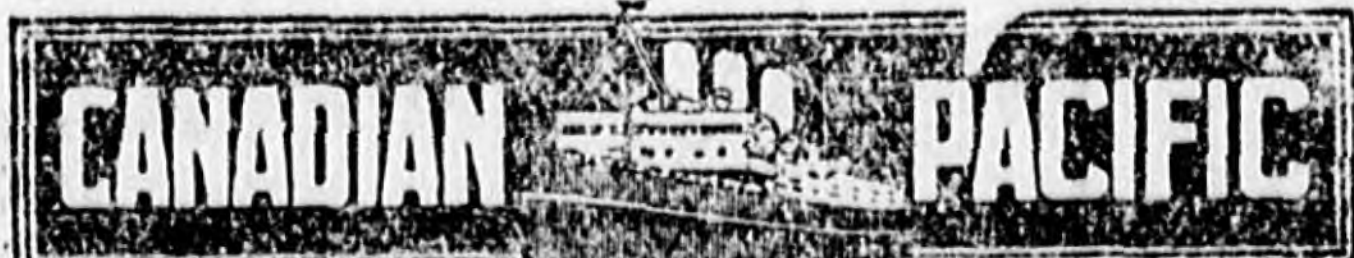
- a) utépítés
- b) közegfejlesztés
- c) hő- és energiagazdálkodás
- d) árarexport és
- e) rádió számára

UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK:

50 százalékos utazási kedvezmény a magyar vasútra és a
D. D. S. G., valamint a M. F. T. R. vonatán, úgy az oda- mint
a visszautazásnál. — 50 százalékos a jugoszláv vasu-
vonalakon a visszautazás alkalmával.

Vízmentes határátlépés!

A vízár-gáz-olvány ára 40 dinár
Felvilágosítások és vásárlási iradoványok kaphatók:
BUDAPESTEN: a Vásárirodánál, V. Akom ny utca 8, szám
BEOGRADBAN: Beogradi M. Kir. Kereskedelmi Képviselő
Utazási Osztálya, Palata A ademia
SZUBOTICÁN: A Kereskedők és Gyárosok Egyesületének
(Lloyd), Általános Hitelbank és a Közgazda-
sági Bank R.-T.-nél, valamint
Beograd, Zagreb, Topol, Nov vrbas, Nov sad, V.-tecke ek,
Sombor, Se ita, Kula, Od aci, Val. Kikind, Pančevo, Ost
jek, Sar jevo és Čakovec városokban létesített igazolvány-
árusítóhelyeken

a világ legnagyobb közlekedési vállalata

Németek, magyarok, románok egyedülálló és családok,
akik Kanadába ohajtanak kivándorolni farmokra (mező-
gazdaságokra), kivándorlási és szállítási feltételek
ügyében forduljanak utbaigazításért az alábbi címre:

KOVACSITS RADIVOJ, a Canadian Pacific
Railway Co. képviselője Sombor, Pariška ul. 2

Figyelem! Figyelem!

Férfi-szöveteket raktár-tulhalmozás
miatt kiárusítjuk
gyári áron alul

Nagy választék a legdivatosebb angol- és csehszövetekben!
Győződjön meg vételkényzer nélkül!

Réti i Drug Subotica, Jelačićeva ul. 3. (Kiskápolnánál)

Csak jó könyvet vegyen!

Csak a jó könyv olcsó!

Csak jó könyvet szállítunk!

Bácsmegeyi Napló könyvosztálya

L I F K A

Vasárnap utoljára a nagy sikert aratott színezett remekmű CASANOVA IVAN MOSJUKIN fellépésével Jövöhét eseménye POLA NEGRI a HOTEL IMPERIAL pandantjában Gyűlölet földje (Stache dráma) Hétfőtől—szerdái VDACSIĆ SIEFIĆA az európai szépségverseny győztesének első filmje Eva három lánya

Eladó

eredeti amerikai „Overij”-télé műtrágyaszórós tengeri-ültető Weigand & Co., Subotica Paja Kujundžićeva ul. 4

A modern fototechnikában ma Erős műterme vezet udliceva ul. 3 (Gyümölcs piac)

HÁZASSÁG

Bonósúlne 28 éves fiatal-ember gazdaságba vagy vendéglőbe. Levelet „Jövö”-jeligére a kiadóba kér. 3899

Többszöri hirdetésemre senki sem jelentkezett s így újból megkísérlem megismer- ni azt a hölgyet kit hü fel- leségnek óhajtok. A régi hadseregben huszártiszt voltam, most szép vagy- nom van, főrészvényese s igazgatója vagyok egy jó- nevű banknak. Vagyorra nem tartok igényt s becsü- letszavamat adom, hogy teljes című levelet megvá- szolok. Jeligére azonban nem írok. Jövendő feleség írjon „Uriember” jeligére a kiadóba. 3332

FOGLALKOZÁS

Úgyes masamódeányt fel- veszek. Mencil Mihály, Szubotica. 3927

Orvosi rendelésre haskötők halcsont nélküli csipőfü- zők, melltartók mérték után legolcsóbban készít Virág Leontin, Steinnál, kiská- polna. 3926

Keresek mielőbbre kaució- képes licenst pravas bérlőt forgalmas, berendezett ven- déglőmbé. Balázs, Srbobran 3948

Varrónő készít kabátot, kosztümöt 150 dinárért szövet vagy bársonykabát 80 dinárért, fiuruhát 75 di- nárért. Cim a kiadóban. 3925

Zongorisa (nő) moziba trió- hoz 3000 dinár fizetéssel kerestetik. Távirati ajánla- tokat „Kapelnik” Osijek, Prilaz 21 címre kérek. 3940

Kisasszony jó bizonyítvá- nyokkal, szerb, német és magyar nyelvtudással egy vagy két gyermeket mellé ál- lást keres. Vidékre is el- megy. Ajánlatokat a kiadó- ba kér. 3961

Főmőlnár, energikus, 15 rekvó, rend-és munkaszé- rető, állást keres mielőbbi belépésre. Cim a kiadóban 3699

Németül és horvátul be- szelő leányt háztartási munkára és 6 éves kislá- nyom mellé keresek. Cim a kiadóban 3917

Mindenki figyelemmel ol- vassa el J. Peić (volt ál- lamvasuti tisztviselő) Ke- reskedelmi és Bizományi Ügynökségének Szubotica, Cara Dušana 5. városi bér- palota mellett, alanti hir- detéseit: Kölcsönöket közvetít 5—10 15—20—25 évre 8—10% kamatra, ebben az ügyekben csak személyesen tárgyal. Földek, házak, mindenféle ingó és ingatlanokat elfo- gad eladás és megvétel vé- ggett sikeres lebonyolítással. Engedélyek minden fajtá- ját garanciával végzi. Telekkönyvi szemlézést cse- kély díjazásért eszközöl. Kérvények megírására min- den európai nyelven felvi- lágosítással szolgál. Rekrutáknak és tényleges szolgálatbeli katonáknak jogos rövidebb szolgálati idejükre felvilágosítással szolgál. Hirdetéseket felvesz. Sorsjegyeket árusít havi törlesztésre. Ügynököket felvesz állan- dóan, csak személyes je- lentkezésre. Mindenki óvakodjék a nem hivatalos ügynököktől, a kik különféle ürügyekkel pénzelőlegést szednek felek- től és semmit sem csinál- nak. 3959

Elsőrangú varrónő házak- hoz ajánlkozik. Cim Paja Dobanovački ul. 3. 3905

Fiatal, most felszabadult fűszeresegédet keresek, szerb, magyar és német nyelvismerettel, május 1-re. Ajánlatot fizetési igények- kel „Bega” hirdetőbe küld- jenek, Veliki Beckerek. 3780

Borbélysegéd, jó munkás, azonnal beléphet Frádl Ádám borbély, Apatin, Fő- uccsa. 3893

Borbélysegéd felvétetik azonnal vagy május elsejé- re. Mijandžić fodrász, Ze- nede épület, Subotica.

Házikisasszony, kézimunká- hoz, varráshoz értő, keres- tetik. Ajánlatok „Szolida” jeligére a kiadóba. 3818

Antókkoffer, alig használt, 85 cm hosszú, 45 cm ma- gas, olcsón eladó. Schneider Dániel, Bačka Topola. 3859

VÉTEL-ELADÁS

Eladó Hofherr-elevátor, szí- vógázmotor 16—20 HP-ig, kéttóniás teherautó karos- szériára csukott soffőrüléssel. Aman Antal, Temerin. 3937

Használt gramofon, 17 le- mozzel, olcsón eladó. Paja Kujundžić 40. 3929

Eladó 20 HP szívógázmotor fatűzelésre, kitűnő karban, üzomben megtekinthető, azonkívül eladó Daimler autóbussz, üzomben szintén megtekinthető. Gajda Pál Bašajid (Banat). 3944

Portál 2—2½ méteres, meg- vételre kerestetik. Cim a kiadóban. 3950

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétasorosan számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérvebélyegzőkben válasszúgy mellékelendők.

Fotoamatőrök

legjutányosabban vásárolna minden fényképezési kelléket és gépet részletfizetésre is

DEUTSCH

optikusanál Subotican

Előhívás és másolás olcsón és gyorsan. Sőtét kamra ingyen áll vevőim rendelkezésére!

Legdivatosabb komplet-kelmék

Angora kasha Crepe Tusor gypju, crepe de chine nagy választékban

VUJKOVIC PERO

DIVATÁRUHÁZÁBAN, SUBOTICA

A legutolsó ujdonságok megérkeztek

KALAPSZALON POGÁNY

(Trg Fra Jose 15. I. em.)

Van valami finom,

az aqyai szeretettel roj onerz s, melyet a csere, es virigo: ne- velése va t ki a jó emberből. Gyönyörű virá-ai lesznek, ha KANIPÓ növényánsot ha- znál és a hozzamellékelt utasi- tásokból megianu a a helyes virágnevelést. Csomagja 12 50 és 4: dinár

A veszteségnélküli anóris ányai nevelése 4) év óta becsület el bevált a 10.10 b. omf.p.p.r. Az elcsé- zhez rendszeresen adott egész csekély adagokkal meglepő ha- ra. Husos, sütnivaló, valamint s- orgalibanan tojó baromfit ad. Megszathó lenszere a beteg- ségeknek. Univerzális hitasu szer és áldása a baromfiudvar- nak. Csomagja 10, 40 és 115 dinár.

Gyógyes- ttrák, drográk, virá- és má- keresedések árusítók. Sztétül-és előfizetés e- len- ben iranko. Utazvittel nem küldök. Schumacher Z. Gyógyes- vagy/ahorít. Crvenka (SIS)

6 HP Marschal cséplőgarni- tura, kazán garathuzalos, eladó, esetleg elcserelelném 8 HP cséplőgarnitúráért, továbbá Ford teherautó el- adó. Vennék 6 HP magán- járó. Turucz Péter, Baša. 3930

Parkirozáshoz nagyobb gömbbúkszuszok, tuja, juk- ka, ibolya és más évelő vi- rágtővek kaphatók Palog Lina cégnél. 3958

Ház eladó. Somborski put 46. 3951

Jóforgalmu mészárszék be- tegség miatt eladó esetleg kiadó. Érdeklődni lehet Fa- ragó Márk mészárosnál Su- botica. 3960

Patkanin patkányirtószere- doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Ve- liki Becskereken, Szuboti- cán Hercl drogeria és Kur- tes Milos kereskedésében. 3950

Macesz kapható Antunovi- čeva ul. 11. 3889

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap: A GAVALLÉR CHAPLIN NAGY KATÓ legelső filmje

Legényszereltem

(Männer vor der Ehe) Ezen filmjében indult a világsikernek földünk: NAGY KATÓ Kitűnő viziték-szerapével, ragyogó tehetségével egyszerre világhírűvé tette magát Csak 16 éven fe- llielnek

Eredeti jómárkás festmé- nyek olcsón eladók. Kar kosnő, Zagrebačka ul. 18.

Billiárdasztalt veszek, csak jókarban. Ajánlatokat Fett- mann Máttyás, Csantavir Tornynos. 3871

Jugović-féle Saviour sajt- ojtó, amely öt perc alatt edes turót ad, 6 dinár, vaj- és sajtfesték 5 dinár, vaj- készítőpor 5 dinár. — Vi- szontelárusítók kerestetnek. Szétküldi Jugović gyógy- szertár, Novisad. Kérjen ingyenes mintát. 2988

Gyökerez, nagyon szép sző- lövessző még kapható Mi- kuská szőlőtelep, Ludas- pusztla állomás Suplyák.

Eladó egy használt ameri- kai gép, 6 métermázsza (ci- ril és latin) betű, szekré- nyekkel. Cim: Pallas Bek- lam, Subotica. 3801

8-as Hayr vasrámás csép- lő golyósdobbal eladó vagy elcserelelném 6-os Máv. cséplővel. Závodszi Máté B.-Topola, Csantavéri ut 3878

5 HP fiatal cséplőt keresek megvételre. Ajánlatok leírás sal és ármejelöléssel Pav- lovszki, Opovo (Banat) címre küldendők. 3875

Fordson-traktor, fiatal, 6-os MÁV cséplővel, két pár ma- lomkő állvánnyal, külön is, eladók. Cim: Münce, Saján (Banat). 3876

Olcsó bevásárlás különféle cipőkből, munkás és gum- micipőkből, szandálokból. Budanovics Teréziánál, Ru- dić ul. 1. 1483

Használt gőzkazánt kere- sünk 20—30 fűtőfelülettel és 8—10 atmoszféra lég- környomással. Ajánlatok: Stojalinović textilgyár Ze- mun címre intézendők 3845

Házmeztört azonnalra kere- sek Szombor, Kralja Petra 30. Ugyanott konyhakert felesbe kiadó. 3878

Fiatal orvos hosszabb ta- nulmányutra indul és elad alig használt modern há- lószobát, ebédlőt, Schweig- hofer zongorát, rendelőbu- tort, Singer varrógépet, Galloys Lion quarzlámpát, Telefonken rádiót, stb. — Dr Petrás, Mol. 3949

KÜLÖNFÉLE

Elvesztett pénztárca. E hó 17-én ismeretlen módon el- vesztettem pénztárcámat igazolványokkal és pénzzel együtt. Kérem a becsületes megtalálót, hogy az igazol- ványokat küldje el a követ- kező címre, a pénzt és pénztárcát megtartholja. Mihály Žitženke, Ruska Mlekara, Stara Moravica. 3950

Kis udvari butorozott szo- bát keresek. Cim a kiadó- ban. 3928

Butorozott szoba május 1-re kiadó Mucsy-telep 89.

ESSEX

luxus-autó

5 üléses, csukott, 9/0 HP, vadonat új, rendkívül

olcsón eladó

esctleg részletfizetésre is S. AD. ENGL SUBOTICA

Két parkettás balkonos szoba előszobával kiadó. Park Kralja Petra 11. Tele- fon 707. 3952

Használt fiókos fűszeráll- ványt azonnalra bérbe keres Kovács és Gelányi. 3953

Két szobás lakás mellék- helyiséggel kerestetik má- jus elsejére. Cim a kiadó- ban. 3956

Üzlethelyiség kiadó. VII. Knez Mihajlova ul. 3.

Kölcsönök, házakra, föld- dekre, heti befizetéses tör- lestéssel, zálogkölcsönök minden értékkel bíró tárgya- ra legelőnyösebben kapha- tók Centralna Bankánál, Subotica. Ugyanott érett- ségizett gyakornok felvéte- tik. 3806

Podgora (Dalmácia) klima- tikus üdülőhely és fürdő, Hotel „Primordia” 45 szo- bával, napi panzió 60 di- nár, a bérlő Gottfried Svo- boda bécsi szakember, aki részletes felvilágosítással is szolgál. 2570

Háromszobás lakás mellék- helyiségekkel május 1-re kiadó. Save Tekelije ul. 48. 3669

A főtéren két egymásba nyitó különbejáratu szoba irodahelyiségnek azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 3911

Pékség, jömenetelű azon- nalra kiadó, felszerelés is átvehető. Szabó, VII., Fran- kopanska ul. 36. 3914

„Alexa” nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőjét Korzó 1249

Közvetítünk a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampol- gársági, itt-tartózkodási en- gedélyt, (trafik, kávékimé- rés stb.) Nemzetközi Iro- da, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 3891

Ujencok! Szakavatott egvé- nek pontos felvilágosításo- kat adnak katonai termé- szetű, különösen sorozási- szolgálati idő meghatározá- sára és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nem- zetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova 9. 3892